

Voordrachten gehouden voor de Vereniging ter Beoefening
van de Krijgswetenschap

door

de Kolonel van de Generale Staf C. KOSTER

en

de Majoor van de Generale Staf S. D. CATALANI

over

„DE LOGISTIEK BINNEN DE DIVISIE”

**BIJEENKOMSTEN OP MAANDAG 10 DECEMBER 1962
TE ERMELO**

WOENSDAG 16 JANUARI 1963 TE 'S-HERTOGENBOSCH

WOENSDAG 30 JANUARI 1963 TE SCHAARSBERGEN

TE ERMELO

Voorzitter: Z.E. Luitenant-Generaal b.d. J. H. COUZY

Spreeker: De Kolonel van de Generale Staf C. KOSTER

De Voorzitter:

Na de heel plezierige ontvangst die wij hier hebben mogen genieten en de vreugde die wij hebben gesmaakt door oude collega's weer te hebben mogen begroeten, open ik deze bijeenkomst met een hartelijk welkom aan u allen. Aangezien er geen zaken van huishoudelijke aard zijn te behandelen, kunnen wij onmiddellijk overgaan tot het onderwerp van hedenavond: „De logistiek binnen de divisie”, waarover de kolonel Koster ons het een en ander zal vertellen. Ik wil dus hierbij graag het woord geven aan Kolonel Koster.

Kolonel Koster:

Mijnheer de voorzitter, mij werd verzocht om in het bijzonder tegen de achtergrond van de mechanisatie en motorisatie van de KL — min of meer als aanvulling op de tactische verhandeling welke door de luitenant-kolonel Toubert werd gehouden over „Het tactische samenspel van de gemechaniseerde infanterie met de tanks” — een voordracht te houden over: „De logistiek binnen de divisie”.

Ik mag zo vrij zijn hieruit te concluderen dat de Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap hiermede in feite de onverbreekelijke verbondenheid tussen de tactiek en logistiek onderstreept en wel in het bijzonder de noodzaak van het hand in hand bestuderen van de aan beide componenten verbonden

vraagstukken, ten einde tot een juiste conceptie en organisatievorm te geraken.

Ik geloof dat deze voordracht hier in het bijzonder op zijn plaats is t.w. in aanwezigheid van de officieren van het 1e Legerkorps welke met de daadwerkelijke werkzaamheden verbonden aan de mechanisatie en motorisatie zijn of worden belast en met de hieruit voortvloeiende logistieke consequenties zullen worden geconfronteerd. Ik vestig hierby Uw bijzondere aandacht op een historisch moment voor de KL, t.w. de opening van het PIROC op 11 januari 1963.

Tegen deze achtergrond wil ik mij dan ook niet begeven op het terrein van wetenschappelijke beschouwingen, doch zou ik in het bijzonder de nadruk willen leggen op de verschillende praktische aspecten verbonden aan de noodzakelijke aanpassing van de logistieke organisatie, conceptie als U wil, van de divisie en de wijze waarop deze in de KL zal worden doorgevoerd. In dit laatste opzicht kan de voordracht als „voorlichtend” worden beschouwd.

Ik hoop, dat na beëindiging van mijn voordracht uit het midden van de aanwezigen de nodige discussiepunten naar voren zullen worden gebracht, waarbij ik reeds nu wil stellen dat mijn commentaar hierop persoonlijk zal en moet zijn en dus *niet* een officieel standpunt zal weergeven.

Door de verschillende Westeuropese landen, met inbegrip van Nederland, is de LANDCENT-divisie aanvaard als basis-organisatie voor de divisies, welke het NATO-schild moeten vormen. Ik acht het dan ook praktisch om bij mijn voordracht van deze „streeforganisatie” uit te gaan.

De LANDCENT-organisatie vertegenwoordigt immers het resultaat van gemeenschappelijke Westeuropese opvattingen ten aanzien van het moderne gevecht en de hieruit voortvloeiende structurele consequenties op tactisch en logistiek gebied. Een analyse van de verschillende tactische en logistieke overwegingen, welke tot deze streeforganisatie hebben geleid, zal evenzovele aanknopingspunten bieden voor het vaststellen van een logistieke doctrine.

Uiteraard rijst in eerste instantie de vraag welke de achtergronden zijn van de LANDCENT-organisatie. Gesteld kan worden, dat hier twee belangrijke stromingen oorzaak van zijn t.w.:

- a. Het reeds vóór WO II bestaande algemene streven om, in het bijzonder in verband met het gewenste beweeglijke optreden, te geraken tot een kleinere eenheid van de verbonden wapens dan de „aloude” divisie. Deze ontwikkeling heeft zich in WO II in sterke mate doorgezet, waarbij ik slechts de aandacht hoef te vestigen op:
  - „Kampfgruppen aller Waffen” waarmee de Duitse Wehrmacht in het bijzonder aan het Oostfront tegen het Sovjetleger optrad.
  - „Groupements tactiques” welke door de Fransen werden gepropageerd en toegepast.
  - „Combat teams” waarmee het Amerikaanse leger optrad en waarop b.v. de organisatie van de Amerikaanse pantserdivisie werd afgestemd. Dit streven naar een kleinere eenheid der verbonden wapens is na WO II in het bijzonder accuut beïnvloed en versneld door het ter beschikking komen van nucleaire middelen en de invloed van deze middelen op de gevechtsvoering.
- b. Het streven naar standaardisatie in de organisatie van de NATO-schilddivisies, waardoor de uitwisselbaarheid van deze eenheden, of bouwstenen

hiervan — in de vorm van b.v. zelfstandige brigades — mogelijk wordt gemaakt en onder bevelsstellingen op een eenvoudige wijze kunnen worden gerealiseerd.

Welke zijn nu de uitgangspunten en criteria welke in tactisch en logistiek opzicht door LANDCENT — in overleg met de betrokken landen — aan de aanbevolen organisatie zijn gesteld?

Deze kunnen in beginsel als volgt worden samengevat:

- a. Het verwachte optreden van de potentiële tegenstander, welke, mogelijk met gebruikmaking van nucleaire middelen, praktisch geheel met gemechaniseerde en gemotoriseerde troepen zal optreden en over een aanmerkelijke tankkracht beschikt.
- b. De gewenste mobiliteit, flexibiliteit en bewapening van eigen NATO-schilddivisies om deze tegenstander, rekening houdend met de Westeuropese terreinomstandigheden — al dan niet gebruikmakend van nucleaire inzetmiddelen — op te vangen en terug te slaan, waarbij de divisies of delen daarvan zelfstandig moeten kunnen optreden.
- c. Een zodanige logistieke ondersteuning, dat — rekening houdend met vijandelijk en eigen optreden — de divisies en delen daarvan in staat worden gesteld om een bepaalde tijd logistiek onafhankelijk op te treden.

In de gestelde uitgangspunten is het nog steeds de divisie welke als belangrijkste bouwsteen wordt beschouwd. Ik merk dit in het bijzonder op, omdat in beschouwingen over de LANDCENT-divisie het uitschakelen van het divisie-echelon ter sprake komt.

In het bijzonder wordt het uitschakelen gerelateerd aan het tijdstip van indeling der nucleaire middelen en delegatie van inzetbevoegdheid van deze middelen aan delen van de divisie, t.w.: de brigades.

Het ligt niet op de weg van deze voordracht om op deze belangrijke kernvraag in te gaan. Wel wil ik opmerken, dat volgens recente NATO-opvattingen hiervan voorshands nog geen sprake is. Mijn betoog zal zich dan ook verder richten op de divisie in legerkorpsverband.

Wat zijn nu de overwegingen welke tot de min of meer gemeenschappelijke opvattingen ten aanzien van de divisieorganisatie hebben geleid?

Deze zijn vanzelfsprekend af te leiden uit de verschillende kenmerken van het moderne gevecht, dat zich als het ware afspeelt in de schaduw van het A-wapen:

- a. Alleen reeds de dreiging voortvloeiende uit de aanwezigheid der nucleaire middelen — afgezien van de omstandigheid dat niet met zekerheid is te voorspellen of deze middelen inderdaad zullen worden aangewend — stelt als primaire eis dat spreiding wordt toegepast om aan de uitwerking van de massavernietigingswapens afbreuk te doen. (Zie schetsen Ia en Ib).
- b. Daartegenover staat, dat voor de uitvoering van de opdracht — in welke tactische omstandigheden we ook verkeren — offensief zal dienen te worden opgetreden.
Dit impliceert, dat het eeuwenoude tactische beginsel van de concentratie van middelen op de juiste plaats en tijd dient te worden toegepast.

In wezen schuilt in deze lijnrecht tegenover elkaar staande eisen het kernprobleem van het moderne gevecht en dus ook voor de wijze waarop in dit gevecht de logistieke ondersteuning dient te worden uitgevoerd.

Aan deze tegenstrijdige eisen — welke veelvuldige centralisatie en decentralisatie der middelen noodzakelijk maken — kan slechts tegemoet worden gekomen indien de middelen over grote mobiliteit en in het bijzonder terreinvaardigheid beschikken.

Voorts vloeit uit deze tegengestelde eisen voort dat de structuur der tactische en logistieke eenheden eenvoudig en soepel van opzet dienen te zijn.

Deze soepelheid in de organisatie kan worden bewerkstelligd door zowel de tactische als logistieke organisaties te baseren op het zgn. „building block“-systeem, d.w.z. uit gelijkvormige bouwstenen te doen bestaan, welke naar gelang van de omstandigheden kunnen worden afgestoten dan wel bij elkaar gevoegd. (Zie schets Ic).

Verdere analyse van de reeds genoemde tegenstrijdige eisen toont voorts het volgende aan:

a. de noodzakelijke spreiding vereist een beweeglijk optreden over grote oppervlakten en de uitvoering van de manoeuvre over grote afstanden, waardoor de bevelvoering in aanmerkelijke mate zal worden bemoeilijkt. Derhalve dient grotere *zelfstandigheid aan lagere eenheden* te worden toegekend. (Zie schets Id).

b. Het optreden van eigen troepen zal veelal plaatsvinden zonder directe aanleuning, waardoor eenheden op lager niveau zich te weer moeten kunnen stellen naar alle zijden. Hierbij zal tevens rekening dienen te worden gehouden met het verbreken van de verbindingslijnen door hetzij het optreden van de vijandelijke grondtroepen, hetzij gebruik van nucleaire middelen.

Dit laatste wijst eveneens op een grotere behoefte aan *zelfstandigheid op lager niveau*.

Het zou te ver voeren om nog verder op de tactische merites van het moderne gevecht in te gaan. Ik wil mij hier dan ook beperken, door te stellen dat in het bijzonder de aangehaalde overwegingen, welke in de richting van zelfstandigheid op lager niveau wijzen, hebben geleid tot de eensgezinde opvatting, dat handhaving van de divisie als kleinste eenheid van verbonden wapens niet meer aanvaardbaar wordt geacht en dat dit de brigade dient te zijn. (Zie schets IIa).

Als conceptie is derhalve door LANDCENT aanvaard, dat de divisie dient te bestaan uit:

- divisietroepen;
- zelfstandige brigades.

In de brigades wordt de tactische zelfstandigheid bereikt door de componenten der verbonden wapens op te nemen, t.w.:

- tankeenheden;
- infanterie-eenheden;
- artillerie-eenheden.

Rekening houdend met het tank-artillerie-infanterie-gevecht, dat zal worden gevoerd, wordt een gelijkwaardige terreinvaardigheid der gevechtseenheden vereist in de vorm van een volledige mechanisatie. (Zie schets IIb).

Het behoeft geen uitleg, dat de LANDCENT-organisatie een „ideale streeforganisatie” is, en dat de realisatie uiteraard wordt bepaald door financiële, personele én produktiemogelijkheden. Voor verschillende landen is deze streeforganisatie — althans binnen de relatief korte termijn van enkele jaren — moeilijk „haalbaar” en wel in het bijzonder voor wat betreft het volledig mechaniseren der gevechtseenheden, hetgeen niet uitsluit dat in de verschillende landen naar een zo snel mogelijke realisatie wordt gestreefd.

Mijnheer de voorzitter, ik ben er mij terdege van bewust dat ik mij op dit moment meer op het terrein van de tactiek dan van de logistiek heb begeven. Mijns inziens kon hier echter niet aan voorbij worden gegaan in verband met de onverbreekelijke verbondenheid tussen de tactiek en de logistiek.

Het kernprobleem van het moderne gevecht en dus ook de wijze waarop de logistieke ondersteuning dient plaats te vinden wordt beheerst door de twee tegenstrijdige eisen van spreiding en concentratie.

Wil de logistiek haar taak uitvoeren dan is het een „conditio sine qua non”, dat in het beweeglijke gevecht door de verzorgende eenheden te allen tijde het *contact* met de gevechtseenheden wordt gehandhaafd.

Deze primaire eis spreekt des te duidelijker, wanneer we ons voorstellen in welke ruimte het moderne beweeglijke gevecht wordt gevoerd. In de verdediging moet een divisievak van ± 30 bij 30 km en een brigadevak van ± 15 bij 15 km als normaal worden beschouwd, terwijl in de aanval voor de brigade een aanvalsbreedte van ± 5 —10 km en een penetratie van ± 15 km diep niet tot de uitzonderingen zal behoren. (Zie schets IIIa).

Een voortdurende logistieke ondersteuning kan in deze fluctuerende omstandigheden slechts worden gewaarborgd indien:

ten eerste: de logistieke eenheden *mobiel* zijn, waarbij gestreefd dient te worden naar een zelfde terreinvaardigheid als van de gevechtseenheden;

ten tweede: de logistieke organisatie zodanig uit „bouwstenen” is opgebouwd, dat bij spreiding en concentratie bouwstenen ten behoeve van de logistieke ondersteuning der gevechtseenheden kunnen worden afgestoten dan wel samengevoegd;

ten derde: de logistieke eenheden over een adequaat verbindingssysteem beschikken, zodat het noodzakelijke contact met de commando-organen enerzijds en de beweeglijk optredende gevechtseenheden anderzijds ten alle tijde kan worden gewaarborgd. (Zie schets IIIb).

Men zou geneigd zijn — uitgaande van de zelfstandige brigade en een consequente toepassing van de onverbreekelijke verbondenheid tussen tactiek en logistiek — zonder meer tot indeling van de logistieke middelen bij de brigade over te gaan, ware het niet, dat in verband met de enorme omvang der in het bijzonder mede te voeren voorraden, afbreuk wordt gedaan aan de eis van mobiliteit.

Ter illustratie dient, dat de mede te voeren voorraad KI I, III en V voor een

painfbrig, uitgaande van de vereiste 5 dgn voorraad (m.i.v. basic load), rond 300 ton bedraagt.

Hiervoor is nodig een trein van ± 80 3-tons voertuigen met aanhangwagens 1-ton. Dit afgezien van de omvang van de bij de dienstentrein in te delen herstel- en geneeskundige eenheden. Voor een pantserbrigade bedraagt de omvang der voorraden zelfs ± 400 ton. (Zie schets IIIc).

Op de verschillende aspecten van de grootte der voorraden kom ik nader terug.

Het behoeft dan ook nauwelijks toelichting, dat i.v.m. de consequenties van de omvangrijke logistieke „Nachschub” verschillende landen met enige terughoudendheid tot organieke indeling van de logistieke middelen bij de brigade zijn overgegaan.

In verband met de verstrekkende gevolgen zal b.v. in de KL gedurende een interimfase met „gepooled” logistieke middelen op divisieniveau „de kat uit de boom” worden gekeken, alvorens tot organieke indeling bij de brigades wordt overgegaan, zij het dat de divisie logistieke eenheden zodanig worden aangepast, dat delen daarvan onder bevel dan wel in rechtstreekse steun van de brigades kunnen worden gegeven.

Zijdelings moet in dit verband nog de Amerikaanse divisie-organisatie worden genoemd waarbij in afwijking van de LANDCENT-organisatie zowel tactische als logistieke middelen als het ware geheel „gepooled” zijn en afhankelijk van de tactische opdracht brigades worden geformeerd en de noodzakelijke logistieke middelen worden ingedeeld.

In de Franse en Duitse organisatie is echter de LANDCENT-organisatie vrijwel geheel doorgevoerd. Hierbij moet de logistieke zelfstandigheid worden gezien als een beperkte logistieke zelfstandigheid. Er wordt aangenomen, dat rekening houdend met het optreden van de vijandelijke strijdkrachten en het gebruik van nucleaire middelen bevoorradingslijnen veelvuldig zullen worden verbroken en wel zodanig, dat aangenomen moet worden dat de divisie resp. de brigades zich gedurende (max.) 5 dagen zelf zal moeten „bedruipen”, voordat de herbevoorrading weer op gang komt.

Uitgaande van deze premisse, dient met inbegrip van de basic load (c.q. OMU) 5 dagvoorraden te worden medegevoerd aan bulkvoorraden (zijnde verbruiksgoederen Kl I, III en V) en aan Kl II een voorraad componenten/reservedelen c.q. verwisselvoorraden voldoende om gedurende deze periode de 2e en 3e ech herstellingen op te vangen. Volledigheidshalve zou ik hierbij willen opmerken dat de zo juist vermelde premisse in LANDCENT-verband daadwerkelijk als operationele eis wordt gesteld aan de divisie als geheel.

De realisatie van deze eis blijkt in de praktijk echter op de nodige praktische bezwaren te stuiten. Reeds wees ik op de omvangrijke voorraden welke door een zelfstandige painfbrigade dienen te worden medegevoerd (± 300 ton). Een en ander spreekt des te meer indien we bedenken, dat de mede te voeren voorraden boven de „basic load” c.q. OMU voor de verschillende eenheden van de volgende omvang zijn:

- a. voor één Centuriontank-bataljon aan Kl III: rond 130 ton;
- b. voor een gemechaniseerde afd 105mm aan munitie: 85 ton;
- c. voor één bt 8 "hw aan munitie: 60 ton.

Wanneer we ons beperken tot de boven de „basic load” mede te voeren KL III-voorraad ten behoeve van de tankbataljons en de boven de OMU mede

te voeren artilleriemunitie, zal door de 1e Divisie, uitgaande van een pantserbrigade en twee pantserinfanteriebrigades, in het totaal extra $\pm$ 800 ton moeten worden medegevoerd.

Een en ander leidt dan ook tot een „conflict” tussen

- enerzijds het tactisch en logistiek wenselijke, zijnde 5 dgn logistieke zelfstandigheid, waarbij de logistieke middelen mobiel dienen te zijn;
- anderzijds de praktische onmogelijkheid om geheel aan deze eis te voldoen, in verband met een niet te realiseren behoefte aan transportcapaciteit, terwijl bovendien de mobiliteit van de divisie als geheel op onaanvaardbare wijze afbreuk zou worden gedaan.

Dit heeft in de verschillende landen ertoe geleid de eis van 5 dgn voor de zwaardere (artillerie) munitiesoorten van de divisiewapens zoals 8”hw te laten vallen.

Een ander aspect van bijzonder belang is de logistieke bevelsstructuur in de divisie. Kernvraag is, of nu de middelen „gepooled” zijn op divisieniveau, dan wel van huis uit organiek zijn ingedeeld bij de brigades:

„Op welke wijze dienen in het moderne gevecht — rekening houdend met de spreiding en concentratie en het hieruit voortvloeiende beweeglijke optreden — de omvangrijke logistieke middelen in de hand te worden gehouden om aan de opgedragen taak te kunnen voldoen.”

Bij de beantwoording van deze vraag gaat het in het bijzonder om de behoefte aan een commando of coördinerend orgaan dat leiding moet geven bij verplaatsing, beveiliging, ABC-beschermingsmaatregelen, personeelszorg en huishoudelijke dienst. Aan Belgische en Engelse zijde ziet men dit als de taak van de divisie G4 resp. de brigade S4'n. Het samenspel vindt hierbij plaats tussen deze functionarissen en de commandanten der betrokken logistieke eenheden welke tevens speciale stafofficier zijn. Aan Franse en Duitse zijde wordt de LANDCENT-organisatie consequent gevolgd en zijn de middelen in een logistiek bataljon zowel op divisie- en brigade-niveau ingedeeld. (Zie schets IIc).

Door te beschikken over een ingewerkte bataljonsstaf, waarvan de organisatie, verbindingen e.d. zijn afgestemd op verschillende taken, kan een goede leiding en coördinatie bij de verplaatsingen, beveiliging, enz. worden gegarandeerd. Ook in de Amerikaanse opvatting wordt, zij het dat de logistieke eenheden op divisieniveau „gepooled” blijven, gezocht naar onderbrenging in een logistiek „supportcommand”, bestaande uit een bevoorradings/transport-bataljon, een herstelbataljon en een geneeskundig-bataljon.

Hoewel om de laatstgenoemde redenen het onderbrengen van de logistieke eenheden in een logistiek bataljon een zeer aantrekkelijke oplossing lijkt, stuit dit in de praktijk op vele vraagpunten. Een en ander kwam b.v. zeer sterk tot uitdrukking bij een door een Nederlands team bijgewoonde oefening van het 1e Franse leger in Duitsland.

In deze oplossing staan we nl. voor de keuze:

- óf de commandant van het logistieke bataljon de volledige verantwoordelijkheid te geven niet alleen voor de verplaatsingen, beveiliging, enz., doch mede voor de logistieke uitvoering, hetgeen impliceert, dat de commandant zowel met het tactische als logistiek commando is belast. De G4 van de divisie en de S4 van de brigade verstrekken dan deze commandant de nodige logistieke opdrachten;

— óf aan de commandant van het bataljon wordt een beperkte bevoegdheid toegekend in die zin, dat hij slechts met het tactisch commando wordt belast en niet verantwoordelijk is voor de logistieke werkzaamheden.

In het eerste geval moet als voordeel worden gezien, dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de logistiek, alsmede voor alle niet-logistieke activiteiten, berust in handen van één commandant. Hiertegenover staan echter verschillende sprekende nadelen, t.w.:

- de G4 en S4'n hebben geen directe toegang tot de verschillende commandanten der verzorgende eenheden, welke in feite speciale stafofficieren zijn;
- de afbakening van de verantwoordelijkheid en taakstelling van de G4 en de S4'n der brigades enerzijds en de commandanten der logistieke bataljons anderzijds zal bepaaldelijk de nodige moeilijkheden opleveren, tenzij er een uitzonderlijke goede persoonlijke verhouding bestaat tussen beiden;
- een extra schakel — in de vorm van een bataljonsstaf — tussen de G4 en S4-secties en de verschillende verzorgende eenheden, werkt vertragend.

De tweede oplossing heeft het voordeel dat het logistieke samenspel rechtstreeks tussen de G4 en S4'n met de speciale stafofficieren kan plaatsvinden, terwijl toch de leiding en coördinatie van de verplaatsingen, beveiliging, enz. wordt verzekerd. Aan deze oplossing is echter het nadeel verbonden dat de bevelstructuur een dualistisch karakter heeft, doordat de commandanten van de verzorgende eenheden met twee commandanten te maken hebben.

De keuze uit beide oplossingen is dan ook niet eenvoudig en vormt in de verschillende landen nog steeds onderwerp van praktische beproevingen. Een oplossing is nog niet gevonden.

Mijnheer de voorzitter, ik zou thans meer in detail op de verschillende aspecten willen ingaan. Hierbij zal ik mij in verschillende opzichten in verband met de vertrouwelijke gegevens beperkingen moeten opleggen, in het bijzonder t.a.v. aantallen enz.

Wanneer we de komende mechanisatie en motorisatie van het 1e Legerkorps bezien, worden we geconfronteerd met de omstandigheid, dat boven de verzorgingsaantallen van de thans aanwezige vervoermiddelen zeer grote aantallen tussen (1000—1500) rupsvoertuigen (AMX'n) en gepantserde wielvoertuigen (YP-408 en YP-104) worden ingedeeld. Daarnaast wordt de tankkracht, in het bijzonder in de te formeren tankbrigades, aanmerkelijk opgevoerd. Overigens is dit het typische beeld dat zich praktisch bij alle strijdkrachten in West-Europa voltrekt. Een en ander komt sterk tot uitdrukking indien we van een infanterie-divisie van het 1e Legerkorps de aantallen belangrijke hoofdruitingstukken, zoals deze thans zijn ingedeeld en de toekomstige verzorgingsaantallen na mechanisatie en motorisatie, naast elkaar stellen.

Op zich zelf betekent dit reeds, dat het onderhoudspotentieel in sterke mate dient te worden uitgebreid. Bovendien vereist de zelfstandigheid op lager niveau meer personeel ten behoeve van overkoepelende staven. Als illustratie dient b.v. dat het 3e ech onderhoudspotentieel van de 1e Divisie met meer dan 125 % dient te worden uitgebreid.

Dit betreft dan nog slechts het 3e echelons potentieel bij de divisie om niet te spreken van de legerkorpseenheden, welke belast zijn met de 3e echelons „overflow” en de toename van de 4e echelons werkzaamheden. (Zie schets IV).

Daarnaast vereist de indeling van een voorraad tot 5 dgn „op de wielen” een aanmerkelijke uitbreiding van transport- en „handling”-capaciteit, d.w.z. méér personeel.

De noodzakelijke aanpassing van de logistieke organisatie heeft dan ook tot gevolg, dat in de divisie resp. brigade het „logistieke gedeelte” ten opzichte van het „vechtend gedeelte” relatief aanmerkelijk toeneemt.

De méérbehoefte aan technisch en onderhoudspersoneel vormt dan ook het kernprobleem waarmee men in West-Europa bij de realisatie van de LAND-CENT-organisatie wordt geconfronteerd. Het is hierbij duidelijk dat het noodzakelijk is naar andere wegen te zoeken om aan de groeiende behoefte aan logistiek personeel te voldoen. Mijns inziens moet mede de oplossing worden gezocht door het onderhouds-intensieve en kostbare materieel door beroepspersoneel te doen bedienen. Ik denk hierbij aan materieel als de middelbare tank. Kosten $\pm f 7 \text{ à } 800.000$, AMX It tank kosten $\pm f 420.000$ enz., nog afgezien van bijkomende kosten als reservedelen, gereedschapsuitrusting en exploitatiekosten. Het mes snijdt hierbij aan twee kanten t.w.: enerzijds behoeft geen „fillerstream” van dienstplichtig personeel te worden opgeleid waarvan slechts betrekkelijk kort nuttig profijt kan worden getrokken, anderzijds wordt een kundig gebruik van onderhoudsintensief en kostbaar materieel verzekerd, waardoor onderhoudsproblemen tot een minimum kunnen worden beperkt en bovendien de materiële en operationele inzetbaarheid wordt verhoogd. Zowel in Duitsland en Engeland is deze noodzaak reeds jaren onderkend, waarbij door een doelgericht beleid, afgestemd op maatschappelijke, economische en sociale verhoudingen — zij het uiteraard ook niet zonder moeilijkheden — in belangrijke mate is tegemoet gekomen aan deze noodzaak.

Het is mijn overtuiging dat mede in deze zin een oplossing moet worden gezocht, waarbij ik dit in het bijzonder wil zien tegen de achtergrond van de zich voortzettende ontwikkeling. De strijdkrachten worden uitgerust met een toenemend aantal gecompliceerde onderhoudsintensieve middelen.

Keren we nu terug naar de algemene opzet van de logistieke ondersteuning in de divisie dan moet het grondprincipe zijn, dat door de gevechtseenheden een minimum aan „logistieke ballast” dient te worden medegevoerd, aangezien de gevechtstaak primair is.

Uit bevoorradingsoogpunt houdt dit in beginsel in, dat

- a. bij de gevechtseenheden ± 2 dagen moeten worden medegevoerd; d.w.z. een voorraad juist voldoende om na het aangaan van het gevecht het op gang komen van de bevoorrading op te vangen;
- b. de aanvullende voorraden tot ± 5 dagen bij de divisie resp. brigade dienen te worden medegevoerd.

In de interimfase worden voor deze laatste voorraden bij het 1e Legerkorps op divisie-niveau Kl I, III en V bevoorradingselementen opgenomen, alsmede de noodzakelijke transporteenheden, welke, afhankelijk van een zelfstandig optreden van de brigades, onder bevel kunnen worden gesteld. Deze bevoorradingselementen en de benodigde transporteenheden kunnen te gelegener tijd, afhankelijk van de beproevingen in de interimfase, organiek bij de brigades worden ingedeeld.

Bij de bevoorrading dienen voorts nog enkele punten te worden vermeld, welke bijzondere aandacht vereisen dan wel nog om een oplossing vragen, t.w.:

- a. De wenselijkheid om gebruik te maken van standaardpakketten bij de bevoorrading van vooral kleinere eenheden zodat veelomvattende werkzaamheden verbonden aan grote aantallen detailaanvragen worden voorkomen en mogelijkheid van directe bevoorrading wordt vergroot.
- b. De noodzaak om bij de gevechtseenheden voorraden tot in voorste lijn te brengen, dan wel indien bevoorradingslijnen worden bedreigd de bevoorrading onder vijandelijk vuur te continueren. Om aan deze noodzaak te kunnen voldoen, zijn gepantserde voertuigen noodzakelijk. Deze zullen dan ook in de organisatie van de gemechaniseerde, gemotoriseerde en tankbataljons worden opgenomen.
- c. De noodzaak om in het bijzonder bij bulkvoorrading van snelle overslagmethoden gebruik te maken, dan wel over moderne overslagmiddelen te beschikken. Bij deze methode denk ik b.v. aan de inruil van lege tegen volle voertuigen in de bevoorradingsketen. In dit verband wordt opgemerkt dat binnen afzienbare tijd een groot aantal terreinvaardige benzineauto's bij de divisie resp. brigades van het 1e Legerkorps zal worden ingedeeld. Hiermede zal in het bijzonder een doelmatige Kl III-bevoorrading van de tank-, gemechaniseerde en gemotoriseerde eenheden kunnen worden gewaarborgd.
- d. De behoefte — om naast grondvervoermiddelen — over luchtbevoorradingsmogelijkheden, onder meer in de vorm van helikopters te beschikken.

Deze middelen zullen in het bijzonder in noodsituaties dienen te worden aangewend, zoals in die omstandigheden waarbij verbindingslijnen worden verbroken dan wel onderdelen als gevolg van optreden van vijandelijke gronde troepen worden geïsoleerd.

In de nabije toekomst zal een, zij het uit financiële overwegingen beperkt, aantal middelbare helikopters op legerkorpsniveau bij het 1e Legerkorps worden ingedeeld.

Voor de opzet van het onderhoud in de divisie geldt eveneens het grondprincipe, dat de gevechtseenheden over een minimum aan „ballast”, aan herstelcapaciteit dienen te beschikken. In beginsel zal hierbij naar de volgende opzet moeten worden gestreefd:

- a. Bij de gevechtseenheden (bataljons) dienen overeenkomstig de huidige opvattingen organiek 2e echelonselementen te worden ingedeeld.
- b. Daarnaast zullen de brigades en de divisies met de nodige mobiele lichte veldhersteleenheden (3e ech) moeten worden gesteund. In de interimfase zal deze 3e echelons-capaciteit voorlopig worden „gepooled” op divisie-niveau. De organisatie van de divisie-hersteleenheden zal echter zodanig worden opgebouwd, dat eenheden kunnen worden afgestoten. Zo zal b.v. het divisie-technische dienstbataljon bestaan uit:
  - (1) een aantal brigade technische dienst compagnieën overeenkomende met het aantal brigades;
  - (2) een divisie technische dienst compagnie ten behoeve van de divisie-troepen, welke compagnie tevens is belast met de eventuele overflow van de brigade technische dienst compagnieën.

Afhankelijk van de beproevingen in de interimfase zullen de brigadeonderhoudseenheden organiek tot de brigade gaan behoren.

Uiteraard geldt ook voor het onderhoud de eis dat snelheid van handeling primair is, hetgeen impliceert dat de tactische hersteltijdgrenzen laag moeten worden gehouden. In dit verband dient de nadruk te worden gelegd op:

- a. *componentenverwisseling* ter voorkoming van tijdrovende reparaties;
- b. het gebruik van *reparatiepakketten* om de bevoorrading van componenten/reservedelen snel en eenvoudig te kunnen doen verlopen;
- c. het gebruik van *verwisselvoorraden* van hoofdtrustingstukken, zodat bij een verwacht overschrijden van de tactische hersteltijdgrenzen de inzetbaarheid der eenheden op peil kan worden gehouden.

Naar mijn mening kan echter een oplossing voor de groeiende onderhoudsvraagstukken niet uitsluitend verkregen worden door het streven naar een doelmatiger werkwijze of onderhoudssysteem, doch dient de oplossing mede te worden gezocht door aan de middelen zelve steeds zwaardere logistieke eisen te stellen.

Hierbij dient gestreefd te worden naar:

- (1) Een grotere nadruk op standaardisatie van het materieel, mede in die zin, dat standaardcomponenten, reservedelen en gereedschapsuitrusting voor verschillende uitrustingsstukken moeten kunnen worden gebruikt. In het bijzonder heb ik hier het oog op voertuigen. Een ideaal voorbeeld is de „AMX-familie”, welke in de KL wordt ingevoerd variërend van de lichte tank, bergingsvoertuigen, gemechaniseerde artillerie en pantserrups-infanterie voertuigen waarbij verschillende afgeleide typen. Daarnaast uiteraard onze DAF-familie.
- (2) Een grotere toegankelijkheid tot het motorische en mechanische gedeelte van het materieel, waarbij op een snelle wijze gebreken kunnen worden opgespoord en op een eenvoudige wijze herstellingen kunnen worden verricht. In dit opzicht bieden technische dienstmaterieel en verbindingsmaterieel verregaande mogelijkheden. Door in nog sterkere mate aan de zojuist genoemde eisen tegemoet te komen, kan de behoefte aan onderhoudscapaciteit en daarmee de behoefte aan technisch personeel worden gereduceerd.

Uiteraard zijn de verschillende in het begin van mijn voordracht in beschouwing genomen merites van het moderne gevecht, evenzeer van toepassing op de geneeskundige afvoer en verpleging.

Aan de geneeskundige afvoer en verpleging dienen derhalve overeenkomstige eisen te worden gesteld; d.w.z.:

- volledige mobiliteit;
  - een zekere mate van zelfstandigheid voor wat betreft de geneeskundige verpleging van de brigade;
  - mogelijkheden tot een snelle afvoer.
- a. Op bataljonsniveau zal 1e echelons geneeskundige steun moeten worden gegeven door middel van een geneeskundig-peloton, ondermeer bestaande uit een hulppostgroep en gewondenafvoerploegen.

In het moderne gevecht, in het bijzonder bij optreden met gemechaniseerde eenheden, waarbij deze eenheden als het ware met de pantserrupsvoertuigen het gevecht inrijden, zal het veelvuldig voorkomen, dat afvoer van gewonden uit de voorste lijn onder vijandelijk vuur zal moeten plaatsvinden. Bij de gevechtseenheden dient derhalve over een aantal pantserrupsvoertuigen gewonden-transport worden opgenomen. In de organisatie van het geneeskundige peloton der gevechtseenheden zijn dan ook pantserrupsvoertuigen ingedeeld.

- b. De brigades dienen te worden gesteund door 2e ech eenheden, geneeskundige compagnieën welke bestaan uit een verbandplaatspeloton, een verzamelplaatspeloton en een ziekenautopeloton.

Het verbandplaatspeloton dient, rekening houdend met het beweeglijke optreden, in staat te zijn sprongsgewijs de gevechtseenheden te volgen. Daarnaast vereist het beweeglijke optreden in vergelijking met de orthodoxe organisatie een aanmerkelijk grotere afvoercapaciteit t.b.v. de afvoer van en naar de verzamelplaatsen. Schattingen hebben er dan ook toe geleid om de afvoercapaciteit in de vorm van gewondenjeps en ziekenauto's met bijna 100 % op te voeren.

- c. Ten slotte zullen de divisietroepen op overeenkomstige wijze moeten worden gesteund. Aan de hiervoor benodigde geneeskundige compagnie zal tevens de taak moeten worden gesteld de brigade-geneeskundige compagnieën te ontlasten van gewonden, indien deze bij beweeglijke operaties niet in staat zijn de gewonden naar 3e echelons inrichtingen af te voeren.

Bij het streven naar volledige mobiliteit vormt echter, evenals in praktisch alle buitenlandse organisaties, het op orthodoxe wijze inrichten van verbandplaatsen met behulp van tenten nog een struikelblok. Zowel de inrichting als het opbreken van deze verbandplaatsen kost thans vele kostbare uren. Door het Franse leger is met zeer veel succes geëxperimenteerd met volledige mobiele verbandplaatsen bestaande uit een aantal 5-tons voertuigen. Deze voertuigen zijn zodanig ingericht, dat door neerklappen der zijwanden en een bepaalde opstelling aan de voertuigen te geven, binnen het half uur de verbandplaats is ingericht, gereed voor opname van gewonden.

Bij de opzet van deze mobiele verbandplaatsen is tevens rekening gehouden met ontsmetting en behandeling van ABC-gevallen. Nagegaan wordt thans in hoeverre deze methode voor navolging bij de KL in aanmerking komt.

Naast de behoefte aan voldoende grondafvoermiddelen is het noodzakelijk ten behoeve van een snelle afvoer over grote afstanden te beschikken over luchttransportmiddelen. Bovendien zijn deze middelen onontbeerlijk in die omstandigheden, dat verbindingslijnen zijn verbroken, dan wel eenheden door vijandelijk optreden geïsoleerd raken.

Aan de behoefte wordt bij het 1e Legerkorps tegemoet gekomen door indeling bij het squadron lichte vliegtuigen van de divisie van een aantal lichte helikopters. Deze helikopters zijn mede bestemd voor andere taken.

Ten slotte moet worden opgemerkt, dat het ook hier in de bedoeling ligt, afhankelijk van de beproeving in de interimfase, de brigade geneeskundige compagnieën organiek in de brigades op te nemen.

Rest thans nog de vraag hoe de groepering der logistieke middelen dient plaats te vinden. Hierbij kan uiteraard slechts een theoretische opzet worden

gesuggereerd waarbij ik mij om der tijds wille zou willen beperken tot de verdediging.

In principe kunnen we de logistieke middelen in drie verzorgingsgebieden ondergebracht zien:

- a. *De bataljonsverzorgingsgebieden*, waarin opgenomen de organieke bevoorradings-, onderhouds- en transportelementen en in voorkomend geval elementen van het hogere echelon (d.w.z. van de logistieke brigade eenheden), welke voor de onmiddellijke ondersteuning der gevechtseenheden noodzakelijk worden geacht.

Hierbij kunnen worden onderkend een vooruitgeschoven verzorgingsgebied, waarin elementen welke direct voor het gevecht noodzakelijk zijn, b.v. een KI III en V verdeelplaats, een bataljonshulp post en een meer achterwaarts gelegen verzorgingsgebied waarin de keukens, onderhoudselementen, enz. (Zie schets V).

- b. *De brigadeverzorgingsgebieden*, waarin opgenomen:

- brigade technisch dienst compagnie; tvs belast met KI V bevo;
- een KI I/III bevo eenheid;
- een brigadetransportcompagnie.

De KI I, III en V voorraden dienen mobiel te worden gehouden op de voertuigen van de transportcompagnie, terwijl een deel der KI III voorraad door bulkbevoorradingsmiddelen (benzine-auto's) worden vervoerd.

Voorts zullen zich nog in het brigadeverzorgingsgebied bevinden:

- een 3e ech verbindingselement;
- een brigade geneeskundige compagnie, d.w.z. de verbandplaats en voorzover aanwezig het ziekenautopeloton terwijl de verzamelplaats zich in principe meer naar voren bevindt tussen verbandplaats en hulp posten.

- c. *Het divisieverzorgingsgebied*, waarin opgenomen:

- de verzorgende eenheden ten behoeve van de divisietroepen, welke in principe overeenkomen met logistieke eenheden van de brigades; alsmede de verzorgende eenheden van de reserve brigade.

Om nu een soepel gebruik van het gedachte systeem te waarborgen is het gewenst:

- a. het bataljon op het brigadeverzorgingsgebied en de daarin gerichte verdeelplaatsen KI I, III en V respectievelijk in bijzondere gevallen KI II (td, vbdd en gn) te doen terugvallen;
- b. de brigade in principe om extra schakels te voorkomen rechtstreeks te doen terugvallen op het legerkorpsaanvullingsplaatsgebied, voor wat betreft de bulkvoorraden. Voor KI II goederen (componenten/reservedelen, enz.) is m.i. echter uit beheerstechnische overwegingen (gebruiksgoederen) herbevoorrading in beginsel gewenst d.m.v. de betrokken divisie-eenheden.
- c. Op overeenkomstige wijze kan uit het divisieverzorgingsgebied de herbevoorrading geschieden op de legerkorpsaanvullingsplaatsen. Zoals reeds eerder opgemerkt is het om praktische overwegingen echter niet uitvoerbaar om voor de zware artilleriesoorten en raketten — boven de OMU der betrokken artillerie-eenheden — tot 5 dagen mede te voeren. Een en ander impliceert dat de betrokken artillerie-eenheden rechtstreeks op de legerkorpsaanvullingsplaatsen zullen moeten herbevoorraden.

De aandacht zou ik nog willen vestigen op de grote omloopafstanden waarmee we in het moderne gevecht bij de bevoorrading worden geconfronteerd. Bij het rechtstreeks terugvallen van het brigade verzorgingsgebied op de legerkorpsaanvullingsplaatsen kunnen dit zelfs afstanden van 75 tot 100 km worden met een omloopduur van vele uren.

Om zorg te dragen dat de benodigde goederen in juiste kwantiteit te bestemder plaatse worden afgeleverd, zijn niet slechts bijzondere maatregelen vereist, doch is mede aanpassing van de mentale instelling noodzakelijk.

a. Meer dan voorheen is het noodzakelijk, dat ook de logistiek meer „offensief” optreedt en wel in die zin dat de mogelijkheden van de directe bevoorrading volledig worden uitgebuit.

Het is absoluut noodzakelijk te voorzien welke behoeften zich zullen gaan voordoen bij de gevechtseenheden — zodat in het bijzonder rekening houdend met de grote omloopafstanden — in het bijzonder bulkvoorraden (verbruiks-goederen) kunnen worden opgevoerd ter verkrijging van de nodige tijdwinst.

b. Meer dan voorheen dient er mede rekening te worden gehouden, dat verzorgingsgebieden zullen moeten worden verplaatst. De verzorgende eenheden dienen als het ware met „één been aan de grond te staan” (in principe „op de wielen” gehouden) gereed om de volgende stap te doen. Gezien de omvang van het logistiek potentieel van b.v. een brigade is het noodzakelijk dat maatregelen voor een verplaatsing te allen tijde zijn voorbereid.

c. Meer dan voorheen zal aandacht moeten worden besteed aan de verkeersregeling in het bijzonder rekening houdend met de noodzaak van nachtelijke bevoorrading. Uitgebreide oefeningen op dit gebied in het buitenland hebben aangetoond, dat over meer dan één bevoorradingsas moet worden beschikt en dat de minimum behoefte per brigade moet worden gesteld op twee, in stede van één verkeerspeloton.

Ter navolging is voorts het bij de Fransen met succes toegepaste systeem, waarbij ten behoeve van de bevoorradingsstroom gebruik wordt gemaakt van Postes Regulateur (Logistieke regelingsposten) langs de belangrijkste bevoorradingsassen in de nabijheid van het brigade- of divisieverzorgingsgebied. Deze posten ontvangen, indien de situatie zulks noodzakelijk maakt, hetzij van de G4/S4, hetzij van de commandant van het logistieke bataljon, aanwijzingen voor het opvangen van beladen dan wel lege bevoorradingsvoertuigen ten einde deze naar andere bestemmingen te dirigeren. Het behoeft geen toelichting, dat voor de toepassing van dit systeem goede verbindingen noodzakelijk zijn.

Ook bij het onderhoud zal door de 2e echelons (bataljons) onderhoudsgroepen en de 3e echelons steunende brigade- en divisiehersteleenheden, een wat ik zou willen noemen meer „offensief” optreden noodzakelijk zijn.

In verband met de zeer grote aantallen ingedeelde pantservoertuigen en de grote afstanden zal het immers, hoewel de nodige bergingsvoertuigen op bataljonsniveau en in de herstelcompagnieën worden ingedeeld, niet altijd mogelijk zijn berging uit te voeren.

De reparaties zullen dan ook veelal plaatselijk en wellicht in voorste lijn dienen te worden uitgevoerd door middel van mobiele ploegen. In de organi-

satie der verschillende hersteleenheden moet hier dan ook rekening mede gehouden, door deze op te bouwen uit gelijkvormige onderhoudscellen (b.v. groepen wiel- en rupsvoertuigenmonteurs).

Mijnheer de voorzitter, ik heb in deze voordracht op globale wijze getracht een inzicht te geven in een drietal kernpunten:

- a. de eisen welke het moderne gevecht stelt aan de logistiek en de mogelijkheid van het organiek indelen van de logistieke middelen bij de brigade, waarbij i.v.m. de omvang van deze middelen met de nodige voorzichtigheid te werk dient te worden gegaan;
- b. de ingrijpende consequenties welke de modernisering van strijdkrachten op bevoorradings-, onderhouds-, geneeskundig en in het bijzonder personeelsgebied met zich medebrengt;
- c. de wijze waarop de groepering der logistieke middelen in de divisie zou kunnen plaatsvinden en welke essentiële punten bij de uitvoering van dit systeem, ten einde de noodzakelijke flexibiliteit en beweeglijkheid te kunnen waarborgen bijzondere aandacht vereisen.

Mijn voordracht kan uiteraard niet anders zijn dan een zeer summiere theoretische benadering van de logistieke facetten voortvloeiende uit het moderne gevecht, waarbij in feite oude logistieke principes op een andere wijze dienen te worden geïnterpreteerd. Logistiek is echter realiteit.

Een en ander brengt met zich mede dat, wil men de deugdelijkheid van het theoretisch gewenste systeem bewijzen, dit aan de praktijk dient te worden getoetst.

Zo werden enkele jaren achtereenvolgend door de Fransen oefeningen gehouden ten einde het logistieke systeem van de zgn. „Division '59" aan de praktijk, in verschillende tactische omstandigheden zoals aanval, verdediging, enz. te toetsen. Slechts op deze wijze kunnen mijns inziens de zich nog voordoende praktische vraagstukken welke gepaard gaan met de aanpassing der logistieke middelen van het 1e Legerkorps en de divisies in het bijzonder worden opgelost.

Ik ben mij ervan bewust, dat ik in mijn voordracht over een in feite zeer uitgebreid onderwerp wellicht zodanig heb moeten beperken, dat verschillende facetten slechts op summiere wijze uit de doeken zijn gedaan. Bovendien kan de divisie-logistieke keten niet geheel los worden gezien van het hogere echelon en in het bijzonder het legerkorps.

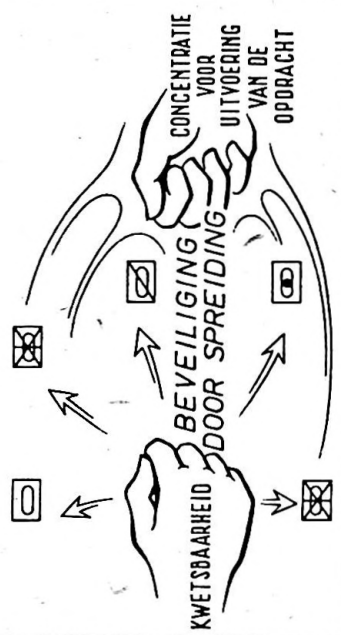
In het bijzonder doen zich in dit opzicht ontwikkelingen voor met verstrekkende consequenties.

Tot slot mag ik niet nalaten de aandacht te vestigen op het feit, dat, evenals bij gevechtseenheden, een goede leiding van het steeds gecompliceerder en meer specialistisch wordende logistieke bedrijf bepalend is voor de resultaten en daarmee voor het welslagen van de tactische operatie.

Het kernprobleem van de logistiek is dan ook naar mijn mening niet in de eerste plaats gelegen in het zoeken naar een juiste conceptie, doch in het bijzonder in de oplossing van de personeelsvraagstukken voortvloeiende uit de voortschrijdende modernisering der strijdkrachten in de komende jaren. In dit verband moge ik besluiten met het aanhalen van een gezegde van een Amerikaanse logistieke expert, de Luitenant-Generaal C. B. Magruder:

„Logistics has become far too complicated a function to be executed by amateurs hastily assembled into provisional organizations."

Ib

Ic

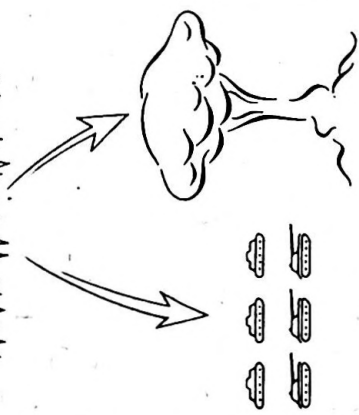
I
GROTE MOBILITEIT VAN ZOWEL TACTISCHE ALS LOGISTIEKE MIDDELEN

Id

II
TACTISCH/LOGISTIEKE ZELFSTANDIGHEID OP LAAG NIVEAU

Io

VJANDELJKE DREIGING

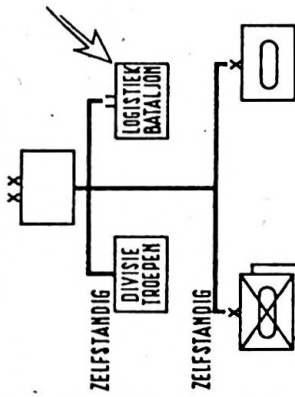
MECH/MOT EENHEDEN

NUCLEAIRE MIDDELEN

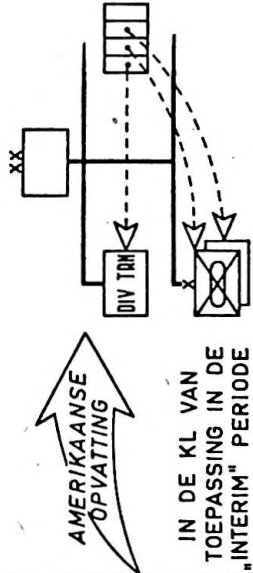

II c

LANDCENT - ORGANISATIE

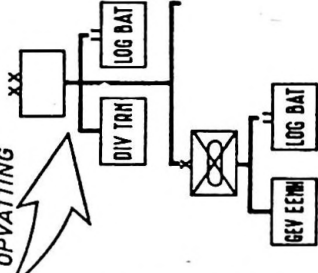

II c

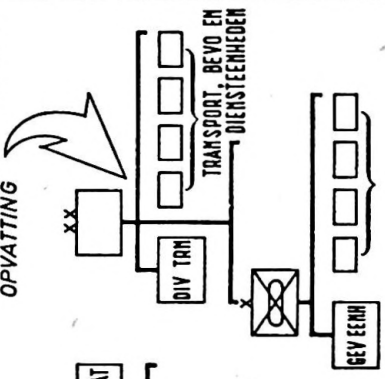

II d

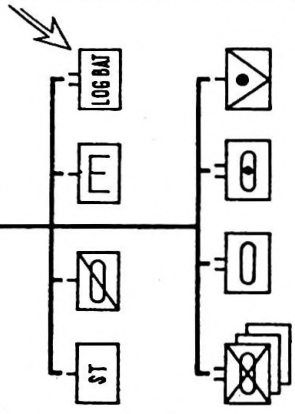
FRANSE EN DUITSE OPVATTING

ENGELSE EN BELGISCHE OPVATTING

II b

III d

KENMERKEN VAN
HET MODERNE GEVECHT

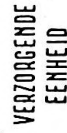
PRIMAIRE EIS
TE STELLEN AAN
DE LOGISTIEK

SPREIDING
EN
CONCENTRATIE

HANDHAVING
CONTACT

TUSSEN

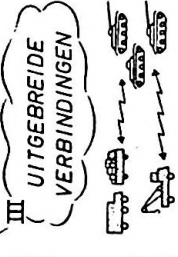
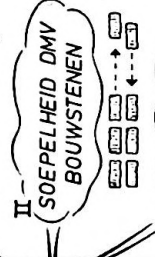
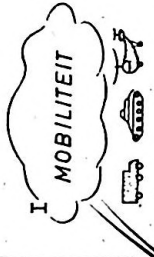

VERZORGENDE
EENHEID

GEVECHTS
EENHEID

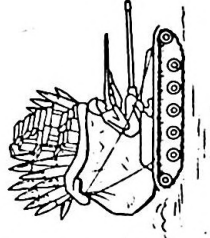
III b

EISEN TE STELLEN
AAN DE LOGISTIEKE
ORGANISATIE

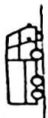
III c

BEPERKINGEN DOOR
'OMVANG VAN DE
BEVOORRADINGS-
EN DIENSTENTREIN

IV

VERGELIJKING VERZORGINGSAANTALLEN VOERTUIGEN (AFGEROND)
IN DE DIVISIE

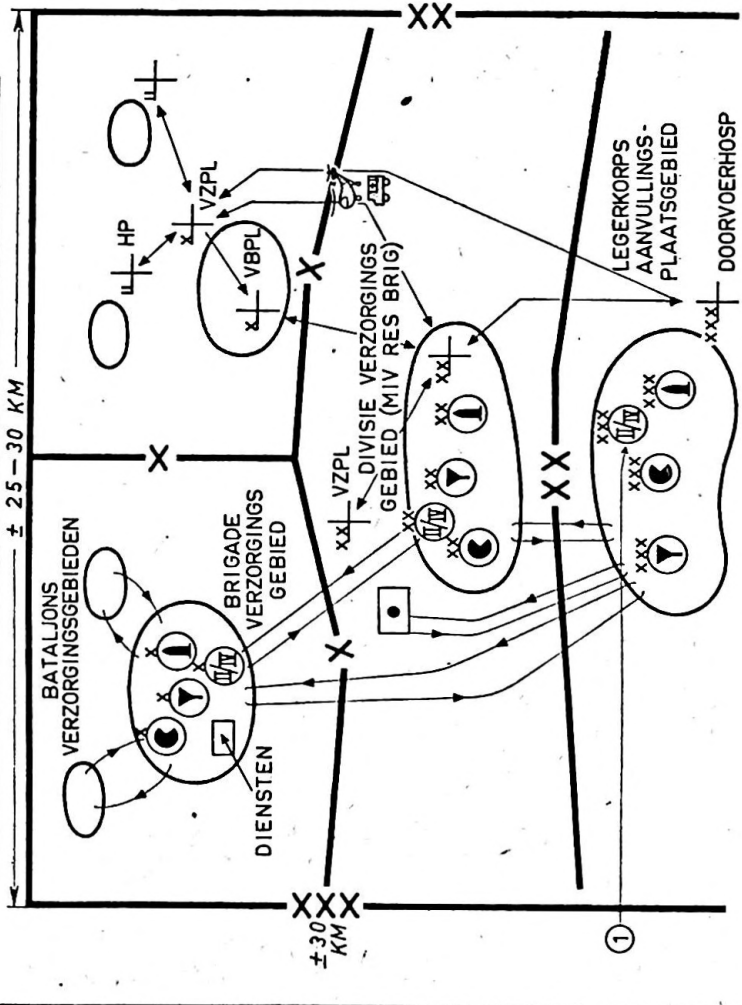
	THANS '62	NA VOLLEDIGE MECH/MOT
 MB TANKS	115	230
 LT TANKS	25	50
 PANTSERRUPS INF. CO. GWT ENZ	—	280
 PANTSERRUPS ART (105mm)	THANS GETROKKEN	60
 PANTSERWIEL	—	270
 WIEL 3 TON 1)	650	850

LEGENDA : ○ = VERGROTING VAN BESTAANDE VERZORGINGSAANTALLEN

□ = NIEUW EXTRA POTENTIEEL

1) IN DE HUIDIGE ORG VAN DE DIV GEEN ORGANIEKE TRANSP EENH OPGENOMEN ;
IN DE NIEUWE DIVS WEL ; TRANSP CAP OP LK NIVEAU NEEMT ECHTER AF.

SCHEMATISCHE WEERGAVE LOGISTIEKE SYSTEEM

① ALS BU DE DIV, BESTAANDE UIT GOEDEREN VOOR DE 5 MATSECTOREN

De Voorzitter:

Kolonel Koster, ik dank u voorlopig zeer voor uw voordracht. Ik neem aan dat deze bij verscheidene van de luisteraars vragen heeft opgeroepen die zij gaarne willen stellen of wellicht willen zij zelfs met u van mening verschillen. Ik moge die van de aanwezigen die zich daartoe geroepen voelen, vragen om hun naam en rang te willen inschrijven op de blocnote die op deze tafel ligt, opdat wij na de pauze tot het debat kunnen overgaan.

Wij zullen nu twintig minuten pauzeren.

De Voorzitter:

Mijne heren, ik heropen de vergadering. Er hebben zich vijf heren opgegeven voor debat; dat zijn Luitenant-Kolonel Touber, Luitenant-Kolonel De Wit, Luitenant-Kolonel arts Bloch, Majoor Schothorst en Kapitein Ravenhorst.

Ik mag de heren verzoeken in deze volgorde hun vragen te stellen.

Luitenant-Kolonel Touber:

Mijnheer de voorzitter, ik zou op een tweetal punten uit het betoog van de inleider gaarne even willen aanhaken.

In de eerste plaats de kwestie van het al dan niet „poolen“ van de logistieke middelen op het echelon divisie. En het tweede punt waar ik het graag even over hebben wilde en waaromtrent ik ook gaarne een vraag aan de inleider zou willen stellen, is de figuur van de commandant van eventueel een brigade- of divisie-logistiek- of verzorgingsbataljon, t.w. de vraag of zo'n commandant moet zijn ófwel alleen huishoudelijk commandant, ófwel zoals de inleider het heeft uitgedrukt tactisch commandant, waarbij dan gedacht wordt aan verplaatsingen, nabij-beveiliging en dergelijke dingen, ófwel dat hij die functies in zich zal moeten verenigen en tevens logistiek commandant zal moeten zijn.

In de eerste plaats de kwestie van het poolen op divisieniveau van de logistieke middelen of niet. Ik zou willen opmerken, dat de LANDCENT troepenorganisatie beslist uitgaat van een bewust niet-poolen. De gedachte van LANDCENT is nl., dat weliswaar in de interimperiode waarin wij nu leven, in de wordingsgeschiedenis van het totaal, wordt ingestemd met een voorshands nog handhaven van het divisie-echelon, maar in de toekomst ziet men het divisie-echelon beperkt tot een zuiver tactisch echelon, nl. geschikt en georganiseerd om het tactisch gevecht van meerdere brigades te leiden. Nu heeft de inleider gesteld, dat de Amerikaanse opvatting is poolen, de Duitse en de Franse opvatting niet-poolen. Daarbij zou ik willen opmerken, dat de Fransen en de Duitsers inderdaad de LANDCENT-gedachte aanhangen, doch de Amerikanen hebben wel een drie brigade-divisie, maar een divisie van een heel ander karakter als de LANDCENT is. Wat doen nl. de Amerikanen: die poolen niet alleen de logistieke middelen, doch ook hun tactische en ondersteuningsmiddelen; de nieuwe Amerikaanse divisie (die in de plaats is gekomen van de pentomic) heeft in zich een aantal losse bataljons, zeven tot vijftien pantserbataljons en infanteriebataljons. En daarnaast een pool van logistieke middelen en een pool van vuursteunmiddelen. Afhankelijk van de missie die voorligt, van de opdracht die verricht moet worden, gaat men over incidenteel brigades te vormen.

Dit is principieel een andere gedachtegang n.m.m. dan die bij LANDCENT.

Bij LANDCENT zit de gedachte voor om in de toekomst te bereiken dat de brigade het kleinste echelon van verbonden wapens wordt en (in mogelijk nog verre toekomst) de plaats van de divisie gaat innemen. Persoonlijk ben ik, gezien het feit dat wij de LANDCENT-organisatie geadopteerd hebben — wij dus duidelijk gekozen hebben —, vóór het werken in de richting van het organiek aan de brigade geven van de logistieke middelen. Ik geloof, dat er een tweede motief is dat pleit voor het organiek geven aan de brigade van de logistieke middelen; ik weet dat het bezwaar natuurlijk is, dat daardoor de brigade wat zwaarder wordt, maar de brigade moet in de toekomst ook een kleine divisie worden. Als wij stellen: de dreiging van de moderne vernietigingswapens eist spreiding van de middelen, dan is dat niet te rijmen met een poolen van alle logistieke middelen op één echelon, het leggen van alle eieren in één mand.

Het tweede punt mijnheer de voorzitter, dat ik aan wil roeren is de kwestie van het commando van „support commands”, het commando van zo'n verzorgings- of logistiek bataljon. Ik zou daarover willen opmerken: als wij nu bij de divisie een TD-bataljon nodig hebben, dan hebben wij bij zo'n verzorgingsbataljon van de brigade een TD-compagnie. Op divisie-echelon hebben wij dan geen TD-bataljon nodig, want de brigade doet t/m 3e echelon verzorging zelf.

Het TD-element op divisieniveau is er alleen maar voor de divisietroepen en voor een hoeveelheid overflow dat van de brigades komt. De LANDCENT-organisatie stelt zo'n verzorgingsbataljon op brigadeniveau ongeveer op een sterkte van zeshonderd man, georganiseerd in de vier bekende elementen, intendance, transport, geneeskundige dienst en TD. Een zelfde organisatie op divisieniveau, maar het divisiebataljon van achthonderd man. Wij hebben dan inderdaad een paar extra staven, maar een transportbataljon op divisieniveau is niet meer nodig (dus ook die bataljonsstaf niet) en een TD-bataljon op divisieniveau hebben wij ook niet meer nodig. Dan komt het dus niet uit de lengte, maar dan komt het uit de breedte.

Ten slotte mijn vraag, mijnheer de voorzitter. Is wel eens gedacht om van de G4/S4, inplaats van een generale stafofficier te maken een speciale stafofficier en deze figuur bij de brigade tevens commandant te maken van het brigade-logistiek bataljon? Als erover gedacht is, misschien zou de inleider, zo hem hiervan gegevens bekend zijn, hier nog eens zijn licht over willen laten schijnen.

Mijnheer de voorzitter, ik dank u wel.

Kolonel Koster:

Mijnheer de voorzitter, het eerste woord over „poolen” of „niet poolen” is dan vanavond gevallen, maar het laatste woord zal er echt niet over vallen, niet vanavond en ook in de naaste toekomst niet. Nogmaals, er is veel voor en veel tegen te zeggen, maar dit durf ik wel te verzekeren, wanneer de brigade-commandant, die alle soorten gevechten moet uitvoeren, zowel verdedigen als aanvallen, eventueel terugtocht of wat daar op lijkt, van huis uit met deze logistieke middelen zal zijn belast, zal die daar m.i. niet gelukkig mee zijn.

Een kleine vergelijking zou ik willen maken met het bataljon infanterie van de zgn. 2N-organisatie, ik hoop dat velen er nog enige herinnering aan hebben. Het bataljon infanterie werd geformeerd uit zeven compagnieën, een stafcompagnie, verzorgingscompagnie, ondersteuningscompagnie, vier tirailleur-

compagnieën. Bij de beproevingen van de organisatie van dit bataljon bleek de bc in het bijzonder moeilijkheden te hebben bij een verdedigende opdracht. Het eerste wat de bc uit zijn „bataljonsei" verwijderde, was zijn verzorging-compagnie!

Natuurlijk bij een brigade is dat anders, een gebied dat door een brigade verdedigd wordt, heeft meer ruimte. Maar dat in het specifieke verdedigingsgebied van deze brigade deze grote logistieke concentratie opgeborgen zou kunnen worden, ik geloof het niet, ook dan zal de brigadecommandant zeggen: naar achteren met deze verzorging. Ik laat naar voren komen wat ik een gegeven moment nodig heb, dat is hetzij benzine, hetzij munitie (levensmiddelen uiteraard elke dag).

Niet mag worden vergeten dat bij het poolen of niet-poolen van de logistiek de personeelsfactor een hartig woordje meespreekt. Het van huis uit organiek bij de brigade indelen en zelfs wat de overste Touber zojuist zei, het eventueel laten vervallen van de TD-bataljonsstaf, (in zijn gedachtengang neem ik dus ook aan, dat de staf van het geneeskundig bataljon vervalt) is n.m.m. niet verantwoord in de huidige personeelssituatie. Bedenk dat de Franse tdbrig-compagnie aan beroepspersoneel heeft: 8 offn + 40 00n.

Ik wil niet zeggen controle, maar de leiding van de td-bataljonsstaf zou ik voorshands niet gaarne willen missen. Ik meen de divisiecommandant en brigadecommandant ook niet!

Dan de kwestie van commandant op huishoudelijk gebied, tactisch gebied en logistiek gebied.

Ik heb onder het tactisch commando ook het huishoudelijk commando verstaan, dus ik zie maar twee mogelijkheden, hetzij treinencommandant en logistiek commandant, hetzij alleen treinencommandant. Ook daar is het laatste woord nog niet over gesproken. Eén ervaring hebben wij, wij hebben bij het legerkorps een logistieke brigade gehad, met een brigadecommandant aan het hoofd en een G4 in de Legerkorpsstaf. Binnen korte tijd is deze logistieke brigade verdwenen. De Legerkorpscommandant heeft snel het contact weer hersteld met de specialisten, hetgeen gehinderd werd door het niveau wat er in de vorm van de logistieke brigadestaf tussen zat.

Natuurlijk is er ook wel eens over gedacht om de S4/G4 dan maar commandant van het logistiek bataljon (de logistieke brigade) te maken. Ik geloof dat geen enkele commandant daar gelukkig mee kan zijn, want dan krijgen wij heel gauw, dat geopereerd wordt zonder degelijk contact vooraf met de logistieke functionaris die m.i. in de staf thuis hoort en onmiddellijk bij elke operationele wending van het gevecht zijn visie en zijn advies moet kunnen geven aan de operationele commandant. Wanneer de G4/S4 commandant wordt van de logistieke organisatie, dan denkt hij meer aan dit commando dan aan zijn staffunctie van adviseur van de divisiecommandant/brigadecommandant.

Nogmaals, het is een persoonlijke mening die ik hier verkondig en ik zou gaarne deze kwestie van poolen en commandovoering in de praktijk, en dan uitvoerig met alle betrokken middelen (inbegrepen de voorraden) willen beoefenen, om dan te zien of de brigadecommandant of divisiecommandant zo gelukkig is met het voorstel van de debatvoerder dan wel mijn visie deelt.

Luitenant-Kolonel De Wit:

Mijnheer de voorzitter, ik kan eigenlijk kort zijn en zeggen dat ik er niet

KON. MIL. ACADEMIE
BIBLIOTHEEK
Kasteelplein 10
BREDA

in geloof. D.w.z. wel in de LANDCENT-brigade, maar niet in deze „opgezadelde” vorm. Dan grijp ook ik terug naar het zgn. zelfstandige bataljon dat wij indertijd hebben gehad — want wij zijn weleens meer op hol geslagen — een aanvankelijk veel te zwaar bataljon dat daarna door experts weer gestreamlined werd en zelfs ontdaan van zijn inlichtingen en verkenningsorganen, zodat het langzamerhand wel een vis geleele zonder ogen en vinnen, die je alleen maar kon voortbewegen omdat die uit zich zelf niets meer kon doen. Eerst kon het bataljon niet vechten vanwege de bagage, daarna omdat het niets meer had. Het A-wapen dwong tot dit zelfstandige bataljon zei men en in de militaire spectator kon u daarna mensen beluisteren, die nog verder afdreven en dachten aan zelfstandige compagnieën. Nu zijn er nog meer A-wapens gekomen, maar gelukkig gaan wij weer terug naar de brigade (die enthousiast wordt ontvangen). Nu zijn er vele troepencommandanten, ongeletterden zou ik zeggen, maar met jarenlange troependienst, die in de praktijk kunnen aanvoelen wat goed is of niet omdat zij meestal de lijdende figuren zijn (met een lange ij). En zo kunnen wij nu ook al aanvoelen dat deze brigade in orde is, v.w.b. de grondvorm althans. Als ik nu een andere vergelijking mag maken dan lijkt de brigade op een tirailleur met gevechtsbepakking die werkelijk vechten kan. Maar waar wij nu mee bezig zijn — en ik zeg, dit voel ik aan, net zoals wij indertijd dat bataljon hebben aan gevoeld dat niet helemaal goed was — zo voelen wij aan dat dit weer gaat worden een tirailleur die gedwongen wordt te vechten met bovendien zijn ransel en zijn plunjezak. Dat wilde ik zeggen, mijnheer de voorzitter.

Kolonel Koster:

Ik geloof dat ik kort kan zijn met het beantwoorden van de overste De Wit. Ik meen dat u mijn visie ondersteunt dat wij de brigadecommandant niet meer moeten belasten dan hij toch al is om de tactische eenheden aan te voeren en ik geloof dat u het met mij eens is, dat de divisie moet zorgen dat wanneer de brigade een opdracht krijgt in welk tactisch verband dan ook, dat hij de daarvoor nodige steun meekrijgt, hetzij opgevoerd wordt, maar dat de brigadecommandant niet achteruit hoeft te zien. Nogmaals de praktijk zal het leren.

Luitenant-Kolonel arts Bloch:

Mijnheer de voorzitter, zowel de overste Touber als de overste De Wit hebben in hun vragen al hetzelfde probleem aan de orde gesteld, dat mij bezighoudt, zij het dan ook in ander opzicht, nl. de kwestie van het „poolen”.

Het is mij nl. — met alle appreciatie voor de officieren van Generale Staf — niet duidelijk hoe iemand van te voren zou kunnen beslissen, dat een bepaalde brigade op een gegeven ogenblik vijf dagen zelfstandig zal moeten werken. Want in dat geval moet dus, als de logistieke voorraad op divisieniveau gepoold wordt, voor die komende vijf dagen de benodigde voorraad meegegeven moeten worden.

Hoe en wanneer wil men nu van te voren beslissen of bij een actie die vijf dagvoorraden niet, resp. wel nodig zijn en hoe wil men dus van te voren er reeds redelijk zeker van zijn, dat die brigade geïsoleerd zal worden door de komende actie?

Op mijn eigen specialisme komend zou ik nog het volgende willen stellen:

De kolonel Koster heeft in het kort uitgelegd wat de bedoeling is met de geneeskundige compagnie. Ik moet hier tot mijn spijt een aanvulling op geven: De mobiliteit van de geneeskundige compagnie, die volgens de huidige conceptie, te beginnen met 30 januari, zal worden opgebouwd, mag welhaast een utopie worden genoemd. De kolonel Koster heeft dit al even aangestipt toen hij de tenten noemde. Ik kan in dit verband hierbij nog noemen het overige materieel en de éne chirurgische ploeg, die per compagnie ter beschikking staat. Op vermindering van de mobiliteit i.v.m. opbouw en afbraak van tenten en ander materieel behoeft ik hier niet in te gaan, maar de rem, die de chirurgische ploeg op zich zelf vormt, wil ik toch even onder uw aandacht brengen: Iedereen weet, dat een vrij grote voorbereiding nodig is, voor een chirurgische ploeg kan gaan opereren en zeker is dit het geval, als de operatiekamer in een tent moet worden opgebouwd. Hetzelfde geldt ook voor de afbraak. Het is dus duidelijk, dat men verhoudingsgewijs minder tijd verliest, naarmate tussen opbouw en afbraak meer operaties kunnen plaatsvinden. Maar dat wil dus zeggen, dat de efficiëntie verbetert, naarmate de mobiliteit vermindert.

Genoemde bezwaren gelden niet of nauwelijks voor de reeds door de kolonel Koster genoemde mobiele Franse chirurgische eenheden. Deze, in vijf-tonscamions ondergebrachte operatiekamers kunnen vlotter bewegen, terwijl opbouw en afbraak sterk worden beperkt door een juiste vaste montage. De gemiddelde duur van een operatie, plm. 1½ uur, wordt hierdoor natuurlijk niet verminderd, zodat één chirurgische ploeg toch niet meer dan maximaal 16 operaties per dag kan verrichten. Noodzakelijk wordt dus een zeer scherpe selectie, anders zal de nieuwe constructie ongetwijfeld meer slachtoffers eisen.

Ten slotte nog een vraag: De kolonel Koster heeft de term „reserve” gebruikt. Als ik echter, in de vierde divisie, één brigade, die geïsoleerd optreedt, een geneeskundige compagnie geef — wat zeker noodzakelijk is — moet ik de andere compagnie aan de andere brigade afstaan. De divisie-geneeskundige compagnie heb ik voor de divisietroepen nodig. Een reserve is er dus m.i. niet.

Mijnheer de voorzitter, dit waren mijn opmerkingen en vragen. Ik dank U zeer.

Kolonel Koster:

Een generale stafofficier, die zijn operatie pleegt (het is niet de generale stafofficier maar het is de commandant) zal inderdaad al naar gelang de omstandigheden moeten adviseren of die vijf dagen voorraad al dan niet met de brigade mee moeten. In mijn gedachtengang is de totale vijf dagen voorraad — uitgezonderd de twee dagen bij de gevechtseenheden — dus gepoold bij de divisie. Een van de grote voordelen van de pooling bij de divisie is, dat wanneer b.v. de opdracht aanvullend optreden is, de divisiecommandant kan bepalen: ik stuur met deze brigade zoveel benzine mee en *niet* de organieke vijf dagen munitie. Wanneer het een verdedigende opdracht is, kan ik mij voorstellen dat meer munitie en minder benzine wordt meegegeven. Dus meer mogelijkheden voor de divisiecommandant om met zijn voorraden te „spelen”.

Dat het divisie geneeskundige bataljon zo gehandicapt wordt door chirurgen, die gemiddeld anderhalf uur doen over een operatie, is jammer. Het enige antwoord is, indien deze doktoren het niet aan kunnen, dan moeten de patiënten naar achteren.

Chirurgen zijn en blijven schaarse artikelen. In vreedstijd chirurgen indelen op de organieke plaatsen is een utopie. Indien dit in een enkel geval zou lukken, is de betrokken chirurg binnen korte tijd geen chirurg meer, want hij mist de praktijk. Ook het indelen van vele chirurgen uit de burgerhospitalen, als reserve-officier, in de medische eenheden in oorlogstijd is m.i. een twijfelachtige oplossing. Wij halen ze weg uit een goed georganiseerd bedrijf om ze daarna in een altijd minder geëquipeerd militair bedrijf in te zetten.

Goede samenwerking en voorbereiding met burger medische instanties moet de oplossing brengen. De Nederlandse burger en de militair kunnen op dit gebied in oorlogstijd niet te veel gescheiden worden gezien. Voor de Nederlandse troepen in Duitsland is dus n.m.m. de afvoer het grootste probleem!

Nu de vraag over die geïsoleerde brigade. Ook dan zou ik zeggen, als die brigade geïsoleerd is en zijn brigade geneeskundige compagnie *niet* bij zich heeft, dan zullen de bataljons geneeskundige pelotons het moeten doen en de rest afvoeren, afvoeren met de lichte en middelbare helikopters die wij dan hebben. Daarnaast heb ik menen te horen dat uw divisie geneeskundig bataljon met zijn twee brigades i.p.v. drie brigade geneeskundige compagnieën er slechts twee krijgt. Vechten blijven om de derde brigade compagnie voor de divisie-troepen los te krijgen!

Majoor Schothorst:

Mijnheer de voorzitter. Mijn belangstelling ging uit naar wat de geachte inleider heeft gesteld onder punt vijf: verbetering van de verzorgingsmethodes. Uit het betoog meen ik te mogen opmerken dat er een ommezwaai zal plaatsvinden in de wijze waarop de logistieke diensten hun taak zullen vervullen. Niet meer een passieve, indirecte wijze van logistieke steun zoals tot nu toe, (als voorbeeld de tirailleurcompagnie, welke haar munitie moest halen bij het bataljon, het bataljon dat op haar beurt zelf naar de legerkorpsaanvullingsplaats ging voor haar munitie), maar daarvoor in de plaats een meer actief optreden van de verzorgingseenheden, het brengen van de nodige spullen naar de onderdelen in voorste lijn.

De geachte inleider heeft ook gezegd, dat om zulks mogelijk te maken, bij die verzorgingseenheden gepantserde voertuigen zullen moeten worden ingedeeld. Wanneer ik deze twee uitgangspunten projecteer op het pantserinfanteriebataljon (mech), dat dus met de AMX'n zal worden uitgerust, dan meen ik te moeten zeggen dat een eerste verzorgingskern in de compagnie wordt aangetroffen in de vorm van de onderhoudsgroep.

De compagniesonderhoudsgroep heeft tot taak ook onder gevechtsumstandigheden de nodige onderhoudswerkzaamheden te verrichten. Gaan we na over welke middelen deze onderhoudsgroep beschikt, dan treffen we slechts één 1-tons wielvoertuig aan. Het is voor mij een vraag of deze onderhoudsgroep, die voor de compagnie van zo'n eminent belang is, in staat zal blijken zonder een gepantserd voertuig haar taak actief uit te voeren.

In de Franse compagniesorganisatie komt een AMX-cargo voor, welke het onderhoudspersoneel in staat stelt zich onder gevechtsumstandigheden in voorste lijn te begeven ten einde voertuigen die zulks behoeven, quick-service te verlenen. Dit voertuig kan gelijktijdig worden gebruikt om bij voorbeeld een munitiesoort, welke de compagnie op dat moment hard nodig heeft, op te voeren.

Ook het bataljon (i.c. het verzorgingspeloton), mist een aantal gepantserde bevoorradingsvoertuigen. Bij de Duitsers komt wel een gepantserde Nachschubgruppe voor om de zo zeer gewenste actieve bevoorrading door het bataljon mogelijk te maken. Nu ben ik mij er wel van bewust dat wanneer wij dit standpunt zouden volgen, de organisatie van het pantserinfanteriebataljon met nog enkele gepantserde voertuigen zou moeten worden uitgebreid, hetgeen natuurlijk een extra financiële last zou betekenen. Maar het lijkt mij van eminent belang dat gevechtseenheden, welke toch uiteindelijk het gevecht moeten voeren, de compagnie en het bataljon, voor deze zo belangrijke taak, het actief kunnen uitvoeren van de verzorging, kunnen beschikken over gepantserde verzorgingsvoertuigen. Zulks is naar mijn mening een voorwaarde voor het zo zeer gewenste beweeglijke optreden. Ik dank u zeer.

Kolonel Koster:

Ik ben blij dat dit toch ook even ter sprake is gekomen. Inderdaad zijn er onderhouds AMX-voertuigen destijds in de eerste opzet opgenomen in de behoeftebepaling. Zij zijn uiteindelijk *niet* uit de bus gekomen en daar is de volgende verklaring voor.

Wanneer de bataljonsonderhoudsset in de AMX zou zijn ingebouwd, dan hadden wij een aparte AMX nodig om het bedienend personeel te vervoeren, terwijl dit personeel toch naar buiten moet komen om uiteindelijk de reparatie te verrichten. Begrijpt u wat ik bedoel? In het gemechaniseerd bataljon zijn drie AMX-cargo opgenomen, daarnaast nog drie gewondentransportvoertuigen. Mocht het geval zich voordoen dat monteurs ergens nodig zijn waarbij het vervoer van deze monteurs een gepantserd voertuig vereist, dan kunnen zij een van deze cargo's gebruiken. Maar vergeet u niet repareren, zittend in een AMX, is er echt niet bij.

Majoor Schotborst:

Mijnheer de voorzitter, ik baseer mij op de OOT, waar wij op het ogenblik op werken en daar staan geen gepantserde cargo-voertuigen in. Er staan alleen in twee bergingsvoertuigen bij de onderhoudsgroep van het bataljon. Ik bedoel verder niet alleen het onderhoud, maar ook het onder gevechtsomstandigheden in voorste lijn kunnen brengen van munitie, van bos, kortom een soort van algemene dienstvoertuigen dus. Ik meende dat die ontbraken. Het is ons niet bekend dat er nu drie van deze voertuigen zijn bijgekomen.

Kolonel Koster:

Ik moet inderdaad zeggen, wij hebben het in Den Haag moeilijker gemaakt, dan wij gaarne gewild hadden (gelach). Een beetje uit de school mag ik wel klappen, maar de eerste bestelling AMX was gebaseerd op de toen aanwezige gelden. De tweede bestelling is gedaan op de daarna aanwezige gelden en de derde, om weer het een en ander recht te trekken (gelach). Maar het is dus zoals ik nu zeg: drie cargo's per bataljon, drie gewondentransport per bataljon. En daarmee geloof ik dat wij een heel eind zijn.

Kapitein Ravenhorst:

Mijnheer de voorzitter, hoewel de Overste De Wit al enigszins sprak in de richting waarin ik ook gaan wil, wilde ik toch het volgende stellen.

In het verleden werd in principe de Amerikaanse organisatie voor de Nederlandse logistieke eenheden aanvaard. Om even bij mijn eigen dienstvak te blijven, bij de Intendance-eenheden, en dan als voorbeeld nemend de BOS depotcompagnie, werden echter een aantal functionarissen weggelaten c.q. gecombineerd met andere functies, ik noem beroepspersoneel, brandweerpersoneel en een aantal technici, die beslist nodig zijn om het bedrijf draaiende te houden. Dit alles gezien de beperkte personele middelen.

De mogelijkheden van deze Nederlandse BOS depotcompagnie bleven echter gelijk aan de mogelijkheden van de Amerikaanse BOS depotcompagnie, ongeacht de beperkter materiële middelen en het principiële verschil tussen bulkbevoorrading bij de Amerikaanse BOS depotcompagnie en kleinverpakking bevoorrading bij de Nederlandse compagnie.

Thans blijkt in principe de LANDCENT-divisie te zijn geaccepteerd, echter ik beluister in de causerie van de geachte inleider de feitelijke onmogelijkheid deze divisie te formeren in verband met de beschikbare middelen.

De angst van de ondercommandanten, i.c. de logistieke ondercommandanten en in feite dus de uitvoerders, welke ook reeds door de inleider als de zwaar belasten genoemd zijn, is, dat wederom ongeacht de beperkte middelen eisen gesteld zullen worden, welke gebaseerd zijn op het aanwezig zijn van alle benodigde middelen. Zou wellicht de geachte inleider deze angst kunnen wegnemen c.q. nivelleren? Ik dank u wel.

Kolonel Koster:

Als u nu bedoelt de beperkte middelen op personeelsgebied dan kan ik u volgen en kan ik begrijpen wat u bedoelt. Of bedoelt u materiële middelen? (Kapitein Ravenhorst: ik bedoel beide).

Beperkte personele middelen geef ik u volkomen toe, dat is de „bottleneck” van de Nederlandse armee en ik geloof niet dat ik daarmee geheimen verdraagt, dat merkt u dagelijks. Laten wij overigens, in het bijzonder bij de BOS-bevoorrading, niet gaan overdrijven. Het is een machtig bedrijf, een zwaar bedrijf, maar in principe een simpel bedrijf. Het probleem is hoe wij de voorraden die in de pijplijn zitten bij de troep krijgen. En nu kom ik op de materiële middelen. Wij bezitten de 10 t benzineauto en — de jerrycan. Daartussen ontbreekt nog het een en ander. Ik verzeker u dat de Inspecteur der Intendance en de Chef van de Generale Staf doende zijn deze kloof te overbruggen, o.a. met 5 à 7 tons benzine-auto's die rechtstreeks de gemechaniseerde eenheden kunnen bevoorraden, terwijl eveneens het Amerikaanse fuel system supply point met wat daarbij behoort op de behoeftelijst voorkomt.

De Voorzitter:

Mijne heren, nu wij een organisatie die wij drie jaar geleden eigenlijk al hebben ingevoerd materieel gaan vullen, geloof ik dat het een zeer juist moment is geweest om ook de verzorging van deze organisatie op divisieniveau aan de orde te stellen. Ik ben dan ook de inleider zeer dankbaar dat hij daarover zijn inzichten voor ons heeft willen ontvouwen. Het eerste wat mij altijd een beetje grijpt, dat is de vrees dat door de motorisatie en mechanisatie die nu zover wordt doorgevoerd, een zodanig aantal voertuigen zich moet gaan bewegen achter en op het gevechtsveld, dat ik mij wel eens afvraag of

dit hele geval niet op deze wijze onhanteerbaar gaat worden. Dat is de keerzijde van de medaille, waarbij wij dus eigenlijk uitgaan van de vergrote mobiliteit. Misschien is het erg ouderwets, maar ik geloof dat nog de grootste mobiliteit is gelegen in de benen van de infanterist.

Een ander punt wat vanavond nogal stof heeft doen opwaaien dat is het al of niet centraliseren van de verzorging bij de brigade of bij de divisie. Nu geloof ik dat de centralisatie zowel operatief als logistiek wordt bepaald door dezelfde beginselen. Wanneer bepaalde wapens nodig zijn onder alle omstandigheden bij lagere onderdelen dan zullen zij daarbij organiek moeten worden ingedeeld. Wanneer zij dus niet voortdurend nodig zijn, maar alleen in bepaalde omstandigheden, dan zal men ze op een hoger niveau moeten centraliseren om ze desgewenst te kunnen uitgeven. Zo is het dus ook eigenlijk bij de logistiek en het gaat er dus in de eerste plaats om niet of nu de Duitse en Franse opvatting de juiste is dan wel de Amerikaanse, maar of nu inderdaad het zo is dat de brigades in de toekomst volkomen zelfstandig zullen moeten optreden onder alle omstandigheden of niet. Is dit het geval dan zal men hen dus ook hun logistieke middelen moeten toebedelen, is dat niet het geval dan zal men ze bij de divisie moeten houden om in voorkomend geval ter beschikking te kunnen stellen van de brigade.

De organisatie zelve, daar wil ik niet veel over zeggen, ik ben altijd een tegenstander geweest van het logistiek regiment en het logistiek bataljon. Ik heb nooit begrepen wat deze extra schakel daarbij moest doen. Maar bovendien, en hier kom ik op het terrein wat ook de inleider heeft genoemd, ik ben altijd bijzonder huiverig om veranderingen te plegen in de logistieke verzorging en wel daarom omdat wij niet meer de gelegenheid hebben om deze in de praktijk te toetsen. Zelf heb ik het voorrecht gehad om twee keer een manoeuvre te kunnen maken met een volledige divisie. Waarbij de eerste keer al belangrijke ervaringen werden opgedaan op logistiek gebied waarvan wij bij de tweede hebben kunnen profiteren. Sinds 1954 worden deze oefeningen in groot verband niet meer gehouden. Zij kunnen niet worden vervangen door stafdienst-oefeningen, ook niet op logistiek gebied. Want wanneer u een stafdienst-oefening houdt dan is het op papier heel eenvoudig, maar wanneer 15000 man en een 800 voertuigen inderdaad eten en benzine moeten hebben, dan staat u pas voor de moeilijkheden. En ik geloof dan ook dat wij uiterst voorzichtig moeten zijn met veranderingen te plegen die wij niet in de praktijk kunnen toetsen. De inleider was zeer optimistisch over de standaardisatie, ik ben daar minder optimist over. Ik geloof niet dat de vervanging van een drietal wapens die een tweetal kalibers hadden door twee andere wapens die ook een verschillend kaliber hebben, een grote vooruitgang betekent.

Hierbij wil ik het graag laten. Met dank voor de spreker, de debaters en de genoten gastvrijheid sluit ik deze vergadering.

TE 's-HERTOGENBOSCH

Voorzitter: Luitenant-Generaal A. L. VAN DEN BERGE

Spreker: Majoor van de Generale Staf S. D. CATALANI

De Voorzitter:

Mijne heren, mag ik deze vergadering openen met u allen welkom te heten. In het bijzonder de Generaal Agasi, Nederlands Territoriaal Bevelhebber en een oude bekende, de Generaal Anthoni.

De zaal is wel niet ten volle bezet, waarschijnlijk omdat het zeer moeilijk was voor velen gezien de weersomstandigheden en de toestand van de wegen om hier te komen en misschien wordt het nog moeilijker om hier weg te komen. Laten wij hopen dat hedenavond de kwaliteit de kwantiteit zal overtreffen. Er zijn geen huishoudelijke mededelingen te doen mijne heren en in verband daarmee zou ik dus onmiddellijk het woord willen geven aan de inleider van hedenavond de Majoor Catalani.

Majoor Catalani spreekt zijn voordracht uit.

De Voorzitter:

Mijne heren, Luitenant-Kolonel Smits heeft zich opgegeven voor het debat en ik wil dan aan hem het woord geven.

Luitenant-Kolonel Smits:

Mijnheer de voorzitter, hoewel dit bij een discussie wellicht minder gebruikelijk is, wil ik toch gaarne beginnen de geachte inleider te complimenteren voor de voortreffelijke wijze waarop hij, in een zeer beperkte tijd, dit logistieke onderwerp heeft behandeld. Als niet-logisticus heb ik een zeer goede indruk gekregen van dit veelomvattende logistieke vraagstuk. Er zijn bij mij een viertal vraagpunten gezezen.

Het eerste vraagpunt betreft de zgn. „verbruiks-ervaringscijfers”. Beschikken wij eigenlijk wel over verbruiks-ervaringscijfers? Wij kennen natuurlijk de cijfers uit de afgelopen Wereldoorlog II. De Amerikanen hebben op ruime schaal gegevens verzameld en deze weergegeven, o.a. in het voorschrift FM 101-10, hetwelk inderdaad enkele malen is herzien geworden. Verbruiks-ervaringscijfers voor een nucleaire oorlog echter, Generaal, ik betwijfel of het wel mogelijk is daar een slag naar te slaan.

Mijn tweede vraagpunt betreft het probleem van de bevelsverhoudingen. Moeten logistiek en tactisch bevel in één hand zijn of niet? De inleider is van mening dat zij niet in één hand moeten zijn en zijn assistent was het daar kennelijk niet mee eens gezien het feit, dat hij op het geprojecteerde schema juist de andere mogelijkheid aanwees. Dit heeft bij mij twijfel doen rijzen, Generaal. Ik ben met de assistent van de inleider van mening dat de bezwaren van twee „bazen” voor een commandant van een verzorgende eenheid vele malen groter zijn dan de voordelen. Bovendien acht ik het feit, dat een S4 of G4

— zijnde een staffunctionaris — in een zekere commandoverhouding staat t.o.v. de commandanten der verzorgende eenheden, minder juist. Ik sta dan ook de oplossing voor, waarbij logistiek en tactisch bevel in één hand zijn gelegen.

Mijn derde vraagpunt betreft de wenselijkheid onze ingewikkelde en dure uitrusting, met name b.v. de tanks en de AMXen, te laten besturen en onderhouden door beroepspersoneel.

Op zich staat deze wenselijkheid boven elke twijfel. Echter, het bestaande materieel-probleem wordt hierdoor vervangen door een personeelsprobleem, dat naar mijn overtuiging niet minder groot is. Beide, personeel en materieel, moeten worden gekocht. Laten wij onszelf niet wijsmaken, dat wij personeel zo enthousiast kunnen krijgen, dat zij zonder meer met graagte een AMX gaan besturen en onderhouden. Neen, ook personeel moet gekocht worden. Wij ervaren dagelijks de grote tekorten in de sector van het beroepspersoneel. De moeilijkheden op het gebied van de werving zijn maar al te duidelijk. Ik meen dan ook dat de inleider het materieel-probleem omzet in een personeels-probleem dat minstens even groot is.

Mijn vierde vraag betreft het onderhouds- en herstelprobleem, dat met de invoering van alle ingewikkelde uitrustingsstukken natuurlijk groter wordt. Wij kennen 1e t/m 5e echelons onderhoud. De geachte inleider heeft al opgemerkt, dat wij in de onderhouds- en herstelsector zullen moeten streven naar veelvuldiger gebruik van grotere componenten, die dus gemakkelijker en sneller verwisselbaar zijn. Moeten wij niet nog een stap verder gaan en b.v. het 3e echelon laten vervallen? Het is misschien een revolutionaire opmerking, maar wat hebben wij nu aan een echelon waar men dagenlang zit te prutsen en te mieren tot men eindelijk weer een keurig stuk uitrusting heeft afgeleverd waar „Jan in de voorste schuttersput” om zit te gillen van ellende? Zouden wij niet moeten gaan werken met een grote bulk verwisselvoorraden — dat kost natuurlijk wel geld — waaronder complete units, complete AMXen bij wijze van spreken, die als vervanging gereed staan voor de AMXen waarvoor een hoger dan 2e echelons herstel noodzakelijk is? Deze laatste zou dus meteen moeten worden doorgezonden naar het 4e echelon, ver achterwaarts. Weliswaar beschikt het Legerkorps over een parkcompagnie, die een zekere verwisselvoorraad voert, men verwisselt echter niet voordat een uitrustingsstuk aan 5e of 4e echelons onderhoud toe is. Ik geloof, dat er reeds verwisseld zou moeten worden, indien een uitrustingsstuk aan 3e echelons onderhoud toe is. Hierbij zou het 2e echelon wel „zwaarder” moeten zijn, zodat hier meer mogelijkheden zouden moeten zijn tot verwisseling van grotere componenten in kortere tijd.

Dank u zeer mijnheer de voorzitter; dit waren mijn vragen.

Majoor Catalani:

Ten aanzien van de eerste vraag v.w.b. de *verbruikservaringscijfers* zou ik de Kl I bevoorrading, zijnde een dagelijks terugkerende behoefte gebaseerd op verzorgingssterkte, buiten beschouwing latend, het volgende willen opmerken ten aanzien van de bulkvoorraden, t.w. Kl III en V, en Kl II (resdelen/componenten).

Enerzijds is er uiteraard nog geen ervaring als zodanig v.w.b. de invloed bij inzet van nucleaire middelen op de verbruikscijfers, anderzijds is het praktisch onmogelijk dit theoretisch te benaderen. In het algemeen zijn de vastgestelde

normen dan ook („rates”) v.w.b. Kl III en V nog steeds gebaseerd op ervaringscijfers uit W.O. II, zij het hier en daar aangepast.

Voor Kl III is in beginsel als norm gesteld dat één dagvoorraad de behoefte is om een eenheid 100 km per dag langs de weg te verplaatsen. Van grote invloed op de vaststelling van deze norm is het verbruiksgemiddelde in verschillende tactische omstandigheden (aanval, verdediging, enz.) van Duitse gemechaniseerde eenheden in W.O. II geweest. De norm impliceert dat door de divisie respectievelijk de brigade dus voor 5 (dagen) $\times$ 100 km = 500 km dient te worden medegevoerd m.i.v. de basic load. Voor normale voertuigen vormt dit geen onoverkomelijk probleem aangezien de tactisch militair technische eis, welke aan deze voertuigen wordt gesteld, in beginsel een actie-radius van 4 tot 500 km (tankinhoud) vereist en derhalve slechts een beperkte extra voorraad voor deze voertuigen behoeft te worden medegevoerd. Het kernprobleem is dan ook gelegen in de Kl III versvindende rupsvoertuigen zoals tanks, welke een beperktere actie-radius dan 500 km hebben, zodat zoals uit de voordracht bleek omvangrijke extra voorraden dienen te worden medegevoerd.

De Kl V voorraden (vastgestelde „rates”) zijn in beginsel eveneens op ervaringscijfers in W.O. II gebaseerd, zij het hier en daar gemodificeerd en wel in het bijzonder v.w.b. antitankwapens rekening houdend met het relatief toegenomen tankpotentieel van de mogelijke tegenstander.

Ten slotte worden de normen voor Kl II (reservedelen, enz.) bepaald door de ervaringscijfers welke men aan de hand van de kilometerstanden, slijtage en herbevoorradingscijfers vaststelt. Dit zijn ervaringscijfers welke dus nationaal én in vredetijd worden verkregen.

Resumerend kan dus worden gesteld dat de te hanteren normen in principe niet op een atomische oorlogvoering zijn afgestemd en wel in het bijzonder omdat het praktisch onmogelijk is om ook maar bij benadering de invloed hierop bij het gebruik van nucleaire middelen vast te stellen.

V.w.b. uw tweede vraag ten aanzien *van de bevelsstructuur* zou ik willen opmerken dat u de S4 hierbij niet moet zien als zijnde belast met het operationeel (logistieke) commando doch als een functionaris welke namens de commandant directieven en/of bevelen verstrekt.

Het kernprobleem schuilt in het feit dat de divisie/brigadecommandant (lees G4/S4) dan pas tot een goede besluitvorming kan komen en juiste bevelen/aanwijzingen kan geven indien hij ter verkrijging van de nodige adviezen steeds in rechtstreeks overleg met de commandanten der verzorgende eenheden — zijnde speciale stafofficieren — kan treden. Komt nu tussen de betrokken commandant (G4/S4) en deze speciale stafofficieren een commandant met volledige verantwoordelijkheid te zitten, dan zou men in wezen kunnen stellen dat de G4/S4 overbodig wordt. Ik hoop met de reeds in de voordracht vermelde argumenten uw vraag voldoende te hebben beantwoord.

Dan uw derde vraag v.w.b. de *bediening van zeer kostbaar materieel*. Ik zou dit met een enigszins concreet voorbeeld willen verklaren.

Op het ogenblik worden voor een viertal tankbataljons jaarlijks rond 200 chauffeurs opgeleid op een 80-tal tanks. Met de verwisselvoorraad reservedelen, componenten, gereedschapsuitrusting e.d. welke hierachter staat, betekent dit reeds een initiële investering van een 80 miljoen gulden. Om de jaarlijkse „fillerstream” op te leiden is een tamelijk omvangrijk instructief potentieel noodzakelijk voor een aanzienlijk deel bestaande uit beroepspersoneel.

Rekening houdend met het zeer intensieve gebruik bij de rijopleiding, waarbij de tanks uiteraard veel te lijden hebben, dient voor het inzetbaar houden van dit tankpotentieel bovendien een tamelijk omvangrijk onderhoudspotentieel te worden ingezet. In verband met de grote mijlenstanden welke hierbij worden bereikt, t.w. ongeveer ± 3 maal die van de parate sector, komen deze tanks ook snel voor revisie in aanmerking.

Gebruik van beroepspersoneel op de tanks zoals bij Engelse en Duitse eenheden geeft de volgende voordelen:

- Relatief is aanmerkelijk minder instructief personeel en materieel (tanks) noodzakelijk aangezien langere tijd van dit personeel gebruik kan worden gemaakt en geen „fillerstream” behoeft te worden opgeleid.
- Doordat de bestuurder verantwoordelijk wordt gesteld voor zijn tank en als het ware met deze „samenleeft” zal enerzijds minder onderhoud en dus ook onderhoudspotentieel noodzakelijk zijn, anderzijds de inzetbaarheid van parate eenheden (gevechtvaardigheid) aanmerkelijk kunnen worden opgevoerd.

De verwerving van het benodigde personeel buiten beschouwing latend is het kernprobleem dat men genegen moet zijn bepaalde financiële en sociale voorwaarden voor dergelijk personeel vast te stellen.

Ik geloof dan ook dat wanneer e.e.a. op zakelijke basis wordt bestudeerd en berekend, belangrijke sommen geld kunnen worden bespaard en in het bijzonder belangrijke personeelwinst (in het bijzonder v.w.b. onderhoudspersoneel) kan worden verkregen.

Ik heb hier één specifieke sector — m.i. belangrijkste sector — genoemd doch e.e.a. is uiteraard mede van toepassing op verschillende andere sectoren.

Ten slotte uw vierde vraag ten aanzien van *het onderhoud*. Ik geloof dat u het kernpunt raakt indien u opmerkt dat er aan de onderhoudsketen in totaliteit iets moet gebeuren. De sterke relatief toenemende behoefte van het onderhoudspersoneel in het bijzonder dwingt tot het laten vallen van schakels in de logistieke keten.

Slechts op deze wijze kan aan de behoefte aan technisch personeel voor de gevechtseenheden (lagere echelons) tegemoet worden gekomen. E.e.a. impliceert dat we in dit opzicht moeten afstappen van het systeem van een „type field army”. Met dit probleem worden we overigens in heel West-Europa geconfronteerd. In Frankrijk en Duitsland is een oplossing gezocht door de hogere echelons te laten vallen in die zin, dat op de burgersector wordt teruggevallen voor het 4e en 5e echelon. Ook in de KL wordt thans in deze zin een oplossing gezocht, zij het dat dit een buitengewoon moeilijke en bovendien langdurige kwestie zal zijn.

V.w.b. het systeem van verwisselvoorraden zou ik willen opmerken, dat dit systeem zich in beginsel over de gehele keten uitstrekt. Hierbij spelen uiteraard allerlei factoren een rol o.m. of het mogelijk is de verwisselvoorraden mede te voeren. Afhankelijk van het overschrijden van de tactische herstel-tijdgrenzen welke voor elke echelon zijn vastgesteld (b.v. in gevechtssomstandigheden voor 2e ech van 8 tot 16 u en voor het 3e ech van 24 tot 48 u), wordt het uitrustingsstuk vervangen door een inzetbaar uitrustingsstuk. Elk echelon heeft ten aanzien hiervan dus bepaalde bevoegdheden en het inzetten van de verwisselstukken wordt op elk echelon afzonderlijk gezien en beslist. Het aanschaffingsbeleid is thans dan ook volledig gericht op de behoefte aan verwisselvoor-

raden. Zo is in de aanschaffing van 730 AMX'n b.v. rekening gehouden met een verwisselvoorraad van ruim 100 AMX'n.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop hiermede de vragen te hebben beantwoord.

De Voorzitter:

De inleider heeft er de nadruk op gelegd dat hij niet functioneel sprak hier vanavond maar als persoon. Als ik thans het laatste woord hier spreek dan sluit ik mij daarbij aan en wil ik mij gaarne in dezelfde positie plaatsen. Ik geloof dat het een goede gedachte geweest is om dit onderwerp op de agenda, het werkprogramma van dit jaar te plaatsen, omdat wij hiermee een onderwerp hebben aangepakt dat in de levendige belangstelling op het ogenblik staat en dat van direct belang is voor de KL. Het is niet mijn bedoeling om op enkele punten met de inleider in debat te gaan. Ik moet zeggen dat ik in algemene zin met datgene wat hij heeft gezegd, volkomen instem. En als ik hier iets aan toevoeg dan doe ik dat alleen om bepaalde punten nog eens te onderstrepen. En dan kom ik op een punt dat ook de overste Smits heeft aangeroerd. Ni. de kwestie van het beroepspersoneel in logistieke functies en beroepspersoneel in functies ter bediening van dat materieel. Wij kunnen nu wel gemakkelijk stellen: dat moet beroepspersoneel worden en wij moeten het kopen. Dan zeg ik ja, maar mij is uit andere hoofde toch ook bekend dat hier vele moeilijkheden o.a. van inderdepartementale aard bij zijn gerezen. Toch geloof ik en dat kan ik nog zwaarder onderschrijven misschien dan de inleider heeft gedaan, dat investeringen in dit personeel als wij het gewoon alleen maar bedrijfs-economisch bekijken, bepaaldelijk kunnen leiden — ik druk mij nog maar voorzichtig uit — tot een langer genot van de gepleegde investeringskosten, dus om het gewoon te zeggen een verlenging van de levensduur van het materieel en daarnaast tot een vermindering van de exploitatiekosten. En in dit gezelschap waar ik zoveel jongeren zie, zou ik nog eens willen onderstrepen hoe belangrijk het is dat het gebruik van het materieel en het gebruikersonderhoud op afdoende wijze geschiedt. De ervaring heeft geleerd dat indien dit niet het geval is de repercussies hiervan op de direct steunende eenheden en zelfs door de hele logistieke keten heen onvoorstelbaar zijn. En ik geloof zeer zeker waar wij nu staan aan het begin van een mechanisatie en een motorisatieproces van de KL, dat wij meer dan ooit de mensen die dit materieel gaan hanteren, maar ook hun commandanten ervan moeten doordringen dat het onderhoud van het materieel en de zorg voor dit materieel even belangrijk is als het oefenen daarmee. De inleider heeft met een enkel woord de kwestie van de standaardisatie genoemd. Dit is een probleem op zich zelf, vooral als wij eens gaan inventariseren van wat wij op het ogenblik in huis hebben. De inleider heeft gelijk, maar ik zou daaraan willen toevoegen — en dan wordt misschien taalkundig hetzelfde bedoeld, sommige mensen maken daar onderscheid tussen — als wij alleen maar de normalisatie hebben bereikt voor het geval dat dit maar een onderdeel is van — of misschien niet helemaal hetzelfde is als standaardisatie, dan hebben wij al heel veel bereikt. Maar dan zitten wij direct midden in de hele industrie, omdat ook de industrie dit maar al te weinig doet. Er bestaat ook een Nederlands normalisatie-instituut, dit is ook het geval in het buitenland. Ik behoef alleen maar naar de verschillende artikelen verwijzen naar het woord „din”, dan ziet u het ook. Maar in de praktijk laat een en ander nog wel eens te wensen over. Het is zelfs zo, dat als men — laat ik maar zeggen

van een bepaalde radio een serie bestelt van zoveel honderd of zoveel duizend en men wil op een later tijdstip er nog een bestelling op doen volgen — vooral als deze bestelling niet aansluit — dan loopt men alle kans dat men van vele stukken weer hetzelfde artikel krijgt, maar dat er op details afwijkingen zijn omdat men gebruik gemaakt heeft b.v. van een andere subcontractor of omdat het artikel dat men in een eerste serie heeft verwerkt alweer van de baan is en vervangen is door een ander. Ik zou in het verband van normalisatie en standaardisatie ook nog eens willen noemen de verschillende maten die wij in onze NATO hebben, in Amerika, Engeland en in West-Europa en aan de studies die door NATO gepleegd zijn om te trachten inches in centimeters te vertalen en omgekeerd. Er zijn hele ingewikkelde studies aan gewijd maar op het ogenblik is het nog niemand gelukt om hier een sleutel voor te vinden, niet theoretisch maar ook zelfs niet praktisch.

Mijne heren, ik wilde het eigenlijk hier maar bij laten. De inleider is er in geslaagd om ons een interessant overzicht te geven en hij is even bevreesd geweest dat hij te summier is geweest; hij is er echter in geslaagd ons op beknopte wijze een volledig beeld te geven. Ik geloof dat wij van deze voordracht het nodige kunnen meenemen om te overdenken en ook het nodige kunnen onthouden voor onze huidige functie en ook misschien voor toekomstige functies. Ik wil gaarne de inleider bedanken voor datgene wat hij hedenavond ons heeft geboden.

Voorts zou ik gaarne de messpresident, de waarnemend commandant Kaderschool Infanterie en de garnizoenscommandant willen bedanken voor de ontvangst die ons hedenavond ten deel viel en voor de gastvrijheid die wij hier in deze zelfde ruimte tot twee maal toe hebben mogen ondervinden. Heren, ik wil graag besluiten met u te danken voor uw aanwezigheid en u een goede toekomst wensen, ik dank u wel.

TE SCHAARSBERGEN

Voorzitter: Luitenant-Generaal A. L. VAN DEN BERGE

Spreker: Kolonel van de Generale Staf C. KOSTER

(De voorzitter opent de vergadering en de voordracht wordt uitgesproken).

De Voorzitter:

Mijne heren, Luitenant-Kolonel De Kort, Kolonel Berghuys en Majoor Bultstra hebben zich opgegeven voor het debat. Ik mag dan het woord aan de heren geven in deze volgorde.

Luitenant-Kolonel De Kort:

Mijnheer de voorzitter, zelf ben ik in de logistiek werkzaam. Het betoog van de kolonel Koster heeft mij attent gemaakt op een groot aantal facetten, die ik bij al deze problemen nog echt niet gezien had. Ik ben daarvoor de kolonel Koster zeer erkentelijk. Deze zaken liggen nu ook voor mij in het moeilijke vlak. De wijze waarop de kolonel Koster dit probleem benaderd heeft, vind ik een buitengewoon moeilijke, omdat ervaringsgegevens over deze zaak nu eenmaal niet bestaan. Wij hebben geen ervaring in een toekomstige oorlog en zeker niet in een oorlog die er toch wel echt anders uit zal zien dan die van '40/'45. We weten vrijwel zeker dat het verschil tussen die van '40/'45 en die van '14/'18 kleiner is dan het verschil tussen de laatste en de toekomstige zal zijn. Het enige nu wat wij aan ervaring hebben, is in feite de evolutie van de middelen en van de verdeling van middelen die in de loop der geschiedenis heeft plaatsgevonden. Wij zien dat er een tendens is de kleinere eenheden t/m de groep zelfstandig te maken. Er is een groei naar voren van zware wapenen, zij het in verlichte uitvoering. Alles is erop gericht de individuele soldaat en zeer zeker de soldaat in kleiner verband zoals groeps-, pelotons-, compagnieverband vrijheid van handelen te geven. De groep, het peloton, de compagnie, het bataljon hebben hun eigen ondersteuning gekregen. Deze evolutie hebben wij in de praktijk gezien tot en met 1945 en zelfs daarna. Als wij nu gaan zeggen, dat de brigade niet logistiek zelfstandig moet zijn omdat er allerlei moeilijkheden aan verbonden zijn, moeilijkheden die wij in feite niet kennen, aangezien wij van de toekomstige oorlog niets weten, staan we eigenlijk de natuurlijke ontwikkeling in de weg. Ik laat het feit dat wij niet eens weten of in een atoomoorlog, wegverkeer tussen het divisieverzorgingsgebied en het brigadeverzorgingsgebied in voldoende mate mogelijk zal zijn, nog buiten beschouwing. Wat wij in ieder geval wel doen als wij de brigade niet logistiek zelfstandig maken, is de onderkende evolutie trachten af te remmen. Daarom had ik dit probleem liever benaderd aan de hand van een historische beschouwing van die evolutie.

Dat was het, mijnheer de voorzitter.

Kolonel Koster:

Ik vind dat mijn geachte collega in de G4-lijn het aardig gezegd heeft.

In de eerste plaats bedankt voor de waarderende woorden. Dat ik u op enige moeilijkheden gewezen heb die u nog niet voorzien hebt, dat hebben wij wel meer gedaan in het verleden (gelach). Ik heb in het begin gezegd, dat ik het

vraagstuk zo praktisch mogelijk zou benaderen omdat ik in een praktisch gezelschap was dat straks met de moeilijkheden geconfronteerd wordt.

Om het dan te benaderen uit een historisch oogpunt lijkt mij niet zo praktisch alhoewel als ik het betoog van u nog eens overdenk, dan zeg ik: wat had ik mij er eigenlijk gemakkelijk vanaf kunnen maken, de evolutie zit erin, het bataljon zelfstandig, waarom nu niet ook die brigade zelfstandig, bovendien LANDCENT vraagt het ook. Met u zijn er velen die zeggen waarom doet men dat nu niet direct, waarom die interimfase van het poolen van de logistieke middelen bij de divisie. Ik persoonlijk ben erg blij met deze interimfase om de volgende redenen.

Elke reorganisatie brengt onrust en moeilijkheden. Indien een reorganisatie niet absoluut noodzakelijk is, moet hij achterwege blijven in het bijzonder in het wel zeer kwetsbare logistieke vak met zijn vele personeelsproblemen.

Deze ogenschijnlijk eenvoudige reorganisatie van het logistiek zelfstandig maken van de brigade is ingrijpender dan de meesten denken. Nemen wij het meest spectaculaire deel van de logistiek binnen de divisie, de technische dienst.

Indien wij de td vóórcompagnie bestemd voor de brigade zouden moeten organiseren voor een logistiek zelfstandige brigade, dan zou dit betekenen dat in deze tdcie een bevoorradingselement zou moeten worden opgenomen t.b.v. de gebruikende eenheden in de brigade. Idem voor de achtercompagnie van de divisie van de divisietroepen, waardoor inplaats van thans één dan vier bevoorradingseenheden binnen de divisie zouden komen, die uiteraard rechtstreeks op het Lk zouden moeten terugvallen. Dit zou een ingrijpende reorganisatie betekenen op bevoorradingsterrein en grote personeelsconsequenties met zich brengen, in ieder geval uitbreiding.

Indien wij nu deze td bevoorrading binnen de divisie houden zoals hij nu is, kan toch de divisiecommandant te allen tijde de td voorzie in enigerlei vorm (bevel, steun etc.) aan de brigade toebedelen, zij het dat dan steun wordt verleend v.w.b. noodzakelijke reparaties m.i. het belangrijkste. De bevoorrading kan blijven lopen zoals hij nu loopt en dat is al moeilijk genoeg!

En zal de brigadecommandant zo gelukkig zijn, als hij de tdcie en andere logistieke eenheden al of niet in bataljonsverband onder zijn bevelen krijgt? In ieder geval zal hij een goede beroepsencadrering wensen en zolang deze er niet is, neem ik aan dat de brigadecommandant zeer verheugd is dat de verschillende staven van de divisiebataljons het zo noodzakelijke technische toezicht op de brigade-elementen blijven uitoefenen.

Nogmaals, ik ben blij met deze interimfase. Mocht na verloop van tijd de legerkorpscommandant, divisiecommandant en brigadecommandant tot de conclusie komen, dat het toch beter is de logistieke middelen van de brigade onder volledig bevel te hebben, dan zal, naar ik aanneem, dit wel gebeuren. Dan hebben genoemde autoriteiten echter het vóór en tegen van deze kwestie kunnen overwegen met behulp van de aanwezige logistieke middelen en na gehouden oefeningen.

Kolonel Berghuijs:

Mijnheer de voorzitter, ook ik heb met veel belangstelling het betoog van de inleider van vanavond gevolgd. Toch had ik graag gezien dat iets meer het licht was gevallen op de toekomstige mogelijkheid van een nucleaire oorlog. Wanneer wij in de eindfase de brigades een logistiek bataljon hebben toe-

bedeeld, hebben wij daar eigenlijk alleen mee bereikt dat wij een niveau meer hebben gekregen. Weliswaar is de mobiliteit verhoogd door de mechanisatie en motorisatie, maar daarmee hebben wij de logistieke eenheden als thans op td-gebied ook in sterkte verdubbeld en krijgen in feite een grote concentratie.

Het bereiken van de logistieke eenheden zal in een toekomstige nucleaire oorlog beslist veel moeilijker zijn dan in een orthodoxe oorlog. Nu is mijn vraag eigenlijk: is wel in beschouwing genomen om zelfstandige compagnies-gevechtsgroepen, zelfstandig daar beschouwd ik dan mee logistiek zelfstandige compagniesgevechtsgroepen, te gaan opbouwen waardoor men een grotere spreiding bereikt van deze logistieke middelen.

Kolonel Koster:

Nu dan de logistiek zelfstandige cie. Laten wij dan toch even naar het verleden teruggaan. In de oorspronkelijke Amerikaanse organisatie, door Nederland in '49/'50 overgenomen, was het regiment logistiek zelfstandig, weet u nog, met de regimentsverzorgingscie. Toen kwam de Nederlandse 2 N organisatie met als streven op logistiek gebied, het bataljon zelfstandig te maken, terwijl het regimentsniveau uitsluitend tactisch werd. Ik weet nog hoe de bataljonscommandant in die situatie vele problemen ondervond om zijn uit zeven cien bestaand bataljon in de verdediging te organiseren. Hij besloot al snel zijn verzorgingscie uit het te verdedigen gebied naar achteren te sturen waardoor de nagestreefde zelfstandigheid van het bataljon in feite illusoir werd.

Dit streven naar logistieke zelfstandigheid wil de Kol. B. dus voortzetten naar de compagnie. Ik geloof dat het zeer moeilijk is. Natuurlijk enige onderhoudslieden kunnen bij de Cie worden ingedeeld. Afhankelijk van de omvang van het organieke materieel gebeurt dat nu toch reeds, afgezien van de mogelijkheid onderhoudsmonteurs van de bataljonsonderhoudsgroep naar de cie te detacheren. Op bevoegd gebied is n.m.m. de cie voldoende zelfstandig. Enige dagen levensmiddelen, benzine voor honderden k.m.s. (in tank en jerrycans) en munitie voor minstens enige dagen in de vorm van OMU. Grotere voorraden zouden de cie te log maken en de cie zeker, moet in de allereerste plaats vechten en niet gehandicapt worden door een logistieke nasleep. Deze steun moet van het bataljon komen.

Nee, zelfstandige cien, meer dan zij nu zijn, ik zie ze niet en voor zover ik weet wordt hier nationaal of internationaal niet aan gedacht.

Majoor Bultstra:

Mijnheer de voorzitter, mijne heren, één ding is eigenlijk bij dit hele gesprek nog niet naar voren gekomen en dat is de consequentie van de mechanisatie. Want ik zou nl. nog graag nog iets verder terug willen gaan dan die Amerikaanse organisatie waar de kolonel Koster daarnet over sprak met de evolutie die daaruit voortgekomen is, maar toen wij in '46 met de Engelse organisatie gingen beginnen en daarbij dus ook al volledig gemotoriseerde en zelfs als je het zo zou kunnen noemen met de carriers, gemechaniseerde onderdelen hadden, toen bestond dit probleem toch eigenlijk niet, want dank zij het feit dat alles op wielen en op rupsen stond, konden wij zoveel meenemen dat wij dagenlang onze gang konden gaan zonder een logistiek probleem te hebben of te krijgen. Ik vraag mij dus ook nu weer af hoeveel kan er inderdaad op de

organieke voertuigen bij de kleinere onderdelen worden meegenomen zonder dat wij direct behoeven terug te vallen op het hogere echelon. Daarnaast dus ook weer komt de opleiding van de man; wij zitten nu eenmaal met het probleem van de dpl soldaat, maar de oude chauffeur-monteur vroeg niet direct om td-steun, pas wanneer wij de kannibalisatie achter de rug hadden, hadden wij eigenlijk gebrek aan td-steun. Ik dank u.

Kolonel Koster:

Hier sprak de goede oude tijd (gelach). Ik ken de tijd van de 7 december-divisie ook nog, heer Bultstra, met het kannibaliseren op het Waterlooplein (gelach) en met wat, als ik mij niet vergis de 1e infanteriebrigade, achterliet in Tjantjoer, heb ik nog maandenlang plezier gehad (gelach). Nu is de Engelse divisie waar u dus ook die drie jaar in Indië mee gewerkt hebt, niet zo wielvoertuig en rupsvoertuig intensief als deze komende Nederlandse divisie. Maar nu uw vraag over de kwestie: wat hebben nu die gevechtseenheden aan voorraden bij zich? U is dus niet erg gelukkig met mijn gegeven norm van vijf dagen voorraad.

De Landcent-gedachte is zoals gezegd: een divisie moet 5 dagen gevechtsvoorraden meevoeren om de herbevoorradingsmoeilijkheden op te vangen.

Hoe zijn nu deze 5 dagen verdeeld?

Het bataljon heeft in principe 2 dagen en de rest zit in de divisietrein. Wat betekenen nu deze 2 dagen bij het bataljon? Twee dagen levensmiddelen is eenvoudig. Nu twee dagen benzine. De norm, één dag verbruik in Finabelverband overeengekomen, betekent 100 km over de weg. De voorraad bij het bataljon zal dan ook van huis uit al meer zijn dan twee dagen. Dat wil zeggen in de voertuigtank en de organieke jerrycans zit al meer dan 200 km. Ook hebben de bataljons of overeenkomstige eenheden veelal meer dan twee dagen munitieverbruik in hun OMU.

Het munitieverbruik is nl. gerelateerd aan de zgn. „Shape rates”, zijnde een geschat-verbruik per dag per wapen.

Ik zal u de berekeningen besparen die nodig zijn om de divisievoorraden te bepalen. Het is dus niet zonder meer 3 dagen, maar wel 5 dagen minus datgene wat het bataljon meevoert. Het onderhoudssysteem is n.m.m. zo soepel mogelijk opgebouwd. De divisie kan hersteleenheden naar de brigades dirigeren. De brigades kunnen dit weer naar de bataljons. Terwijl zoals reeds eerder gezegd de bataljons onderhoudsgroep, indien nodig, monteurs naar de compagnie kan sturen.

En over kannibaliseren gesproken, laten wij dit beschouwen als „goede oude tijd”. Bij de invoering van onze nieuwe AMX'n en ander nieuw materieel adviseer ik u dit systeem te vergeten. (gelach).

De Voorzitter:

Mijne heren, als er niemand meer is die nog het woord wenst te voeren dan komen wij tot het einde van deze avond en dan zou ik willen zeggen dat ik geloof dat onze Vereniging zich gelukkig kan prijzen dit onderwerp geëntameerd te hebben, omdat het op het ogenblik bepaaldelijk wel aan de orde is; een onderwerp dat een ieders belangstelling dient te hebben en ook wel zal hebben en ik geloof dat het ook hier de belangstelling heeft gehad — gezien

de opkomst van hedenavond en gezien zelfs het feit dat er enige heren uit München-Gladbach zijn overgekomen om deze avond bij te wonen.

Als ik op de woorden die de inleider gezegd heeft wil ingaan, dan is het bepaald niet om met hem van mening te verschillen. In grote lijnen met alle voorbehoud: dat hij ook heeft, kan ik met hem instemmen. En wat ik dan zeg is slechts om de voordracht nog eens te onderstrepen. Hedenavond is het woord „zelfstandigheid” gevallen, zelfstandigheid van brigades en er zijn zelfs pleiters geweest voor zelfstandigheid op lager niveau. Hoe wij het ook keren of draaien, mijne heren, ik geloof dat deze zelfstandigheid in zekere zin op het ogenblik al bestaat. Zelfstandigheid brengt met zich mede verantwoordelijkheidsbesef en verantwoordelijkheid. Ik zou met name hier het onderhoud willen noemen en juist in dit gezelschap van de gelegenheid gebruik willen maken om de aandacht te vestigen op een goed gebruikersonderhoud. Hiermede staat of valt tot op zekere hoogte het hele systeem; ik zie het gebruikersonderhoud als de basis van het gehele onderhoudssysteem omdat juist de hogere echelons daarvan de repercussies ondervinden en het voorkomt dat zij hun tijd moeten besteden aan taken die in feite niet de hunne zijn. Ik zou dus niet alleen de logistici willen noemen, maar vooral de commandanten, waar ik bepaald niet alleen de bataljonscommandanten en brigadecommandanten mee bedoel, maar ook de compagniescommandanten en pelotonscommandanten en hen ervan willen doordringen dat zij gevoel en besef hebben voor de waarde van hun onderhoud. En nu kom ik op de woorden van de inleider die opmerkte dat om het onderhoud snel te doen geschieden, dit gebaseerd moet zijn op verwisselvoorraden. Ik kan niet anders zeggen dan dat ik dit geheel zou willen onderschrijven, maar als men cenmaal een systeem daarop bascert dan zullen die verwisselvoorraden er ook moeten zijn. Mijne heren, dit betekent bepaald niet dat u nu moet zeggen, dat er een onbeperkte hoeveelheid verwisselvoorraden in huis moet zijn. Hoe groot die verwisselvoorraden dan wel moeten zijn, ik moet u eerlijk zeggen dat ik het ook niet weet, maar daar zullen we zeker ook de oplossing voor vinden, al ligt deze niet ineens voor het grijpen. Om verbetering te brengen in het onderhoud van centuriontanks is er eens een keer een burgergezelschap, een „operations research” gezelschap, uit Engeland losgelaten op BOAR, het heeft er een hele tijd over gedaan, het is een studie van een jaar of twee geweest voordat alle gegevens die men nodig had voor deze studie verzameld waren. Maar het is deze heren gelukt aanwijzingen en adviezen te geven waardoor de inzetbaarheid van de centuriontanks met tientallen procenten is gestegen en de verwisselvoorraden sterk verminderd zijn. Op dit gebied is er dus bepaald wel iets te bereiken. De inleider heeft gezegd en anderen hebben het misschien gedacht, „beroepspersoneel”. Dan zeg ik wederom volmondig „ja”. En dan zult u zich misschien afvragen en waarom gebeurt dat dan niet? Mijne heren, het gaat hier juist om beroepspersoneel waar de burgermaatschappij ook op zit te azen en dat vaak bij ons wordt weggekocht, vooral als zij goed zijn en als zij niet weggekocht worden toch in ieder geval hun keuze niet op ons laat vallen omdat zij ergens anders beter terecht kunnen, gezien de conjunctuur. Bovendien is het zo en dat zou ik dus eraan toe willen voegen, dat bepaald het departement van Defensie niet alleen in staat is om deze lieden aan te trekken tegen welke prijs dan ook. Andere departementen bemoeien zich daar ook mee. Overigens wil ik wel zeggen dat zuiver bedrijfseconomisch gezien, gezien de hoge investeringswaarde van het materieel, het bepaald lonend

zou zijn om hier beter en duurder betaalde krachten in te zetten, want ik geloof dat dit dubbel en dwars zijn rente zou opleveren en het zou er meer dan uitkomen.

De inleider heeft gesproken over standaardisatie. Ik zou hier een woord aan toe willen voegen, sommigen zeggen dat het precies hetzelfde is, maar de geleerden zijn het er niet altijd over eens, als normalisatie; ik zou al heel blij zijn. Maar eenvoudig is dit niet omdat men hier niet alleen de militaire maar ook de industriële kant moet zien. U weet waarschijnlijk dat er op dit gebied zowel nationaal als internationaal verschillende organen bestaan, maar de moeite die men heeft om tot inderdaad een echte normalisatie en standaardisatie te komen is bepaald zeer groot. Ik zou in dit verband alleen al willen wijzen op de pogingen die gedaan zijn om te trachten een noemer te vinden waaronder men centimeters en inches e.d. zou willen brengen ook in werktekeningen enz. en wat tot nog toe niet gelukt is. Dan de verantwoordelijkheid van de brigade op logistiek gebied. De overste De Kort heeft daar over gesproken en eigenlijk is aan de orde gekomen of wij een interimperiode moeten hebben of niet. Ook al zou ik — en in mijn achterhoofd ben ik dat eigenlijk wel — het eens zijn met de gedachte aan de zelfstandigheid van de brigade, ook dan moet ik zeggen dat de gedachte aan een interimperiode, aan een geleidelijke overgang naar iets anders, mij juist voorkomt. Ik zou liever willen zien een geleidelijke evolutie dan iets wat meer gaat lijken op een revolutie. Ik geloof niet dat de logistiek drastische veranderingen kan verdragen, want dit zou betekenen dat de toch al bestaande stagnaties op verschillend gebied nog groter en zelfs desastreus zouden worden.

Heren, ik zou het eigenlijk hierbij willen laten. De inleider heeft een zeer belangwekkend onderwerp voor ons aangesneden. Ik geloof niet dat het zijn bedoeling was om alle problemen op te lossen. Het was wel zijn bedoeling om alle problemen op tafel te leggen. En zoals het meestal is, geloof ik dat het nuttig is en op zich zelf al een verdienste, als men in staat is om problemen te signaleren. Begint men daar niet mee dan komt men nimmer tot een oplossing. Ik meen dat de inleider hier ten eerste in geslaagd is en ik zou met hem willen onderstrepen dat hij hedenavond niet functioneel heeft gesproken, ofschoon het er af en toe wel eens op leek, maar als persoon. Ziet u straks dus in de KL uitgewerkte resultaten die anders zijn dan hedenavond naar voren zijn gebracht, dan zult u hem dat niet kwalijk kunnen nemen.

Mijne heren, ik wilde het hierbij laten en gaarne mijn dank uitspreken tegenover de kolonel Engel en de messpresident voor de zeer grote gastvrijheid en de zeer vriendelijke ontvangst die ons bestuur hedenavond hier ten deel is gevallen. Ik wil ook tegenover de heren die zich de moeite hebben gegeven uit München-Gladbach over te komen mijn waardering uiten. Ten slotte wil ik u allen danken, de debaters in de eerste plaats voor datgene wat zij hier naar voren hebben willen brengen en u allen voor uw aanwezigheid hier en voor uw belangstelling voor deze aangelegenheid. Ik wens u allen een goede toekomst. Ik dank u wel.

STELLINGEN

1. Het moderne gevecht zal — in het bijzonder rekening houdend met de dreiging van nucleaire middelen — beweeglijk dienen te worden gevoerd in relatief grote gebieden. Hieruit vloeien als primaire eisen voor de gevechtstroepen voort:
  - grote mobiliteit
  - zelfstandigheid op laag niveau.Ten einde aan deze eisen tegemoet te komen dient
  - de divisie, nog steeds zijnde de belangrijkste bouwsteen van de tactische organisatie, volledig mobiel te zijn
  - niet langer de divisie doch de brigade als kleinste eenheid der verbonden wapens te worden aangemerkt.
2. Aangezien tactiek en logistiek onverbrekkelijk met elkaar zijn verbonden, vereist de tactische zelfstandigheid van de brigade zodanige maatregelen, dat een bepaalde mate van logistieke zelfstandigheid kan worden verzekerd.
3. De logistieke zelfstandigheid vereist mobiele middelen — en in het bijzonder mobiele voorraden — van zodanige omvang dat daardoor repercussies ten aanzien van het beweeglijke optreden van de divisie en brigades onvermijdelijk zijn. Deze repercussies dienen zoveel mogelijk binnen aanvaardbare grenzen te worden gehouden.
4. De invoering in de divisie van grote aantallen moderne middelen, in het bijzonder rups- en wielvoertuigen, doet relatief het „logistiek gedeelte” ten opzichte van het „vechtend gedeelte” aanmerkelijk toenemen. Ten einde de onderhoudsproblemen en daarmee de behoefte aan technisch personeel zoveel mogelijk te beperken, doet zich een toenemende noodzaak voor om het onderhoudsintensieve en kostbare materieel door kundig beroepspersoneel in plaats van dienstplichtig personeel te doen bedienen.
5. Het moderne gevecht vereist snelheid van logistieke handeling. Deze dient voor wat betreft
  - de bevoorrading en onderhoud niet slechts te worden gezocht in verbetering van de methoden, doch in het bijzonder door aan het materiaal zwaardere *logistieke* eisen te stellen (d.w.z. onder meer eenvoud en standaardisatie)
  - de geneeskundige afvoer en verpleging te worden verkregen door te streven naar volledige mobiliteit der inrichtingen (b.v. mobiele verbandplaatsen) en vergroting van de mogelijkheden voor snelle afvoer (naast voertuigen ook luchtvervoer).

MEDEDELINGEN VAN HUISHOUDELIJKE AARD

Het Bestuur van de Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap is thans als volgt samengesteld:

J. H. Couzy, Lt.-Generaal der Artillerie o.n.a., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter; *A. L. van den Berge*, Luit.-Generaal Inf., Ondervoorzitter; *H. Dieters*, Majoor KLu; *G. Gouman*, Kolonel G.S., directeur H.K.S., Redacteur Orgaan en W.J.; *Jbr. W. C. M. de Jonge van Ellemet*, Commandeur; *A. C. Lamers*, Majoor der Mariniers; *Mr. F. R. Mijnlieff*, Directeur-Generaal voor Openbare Orde en Veiligheid; *W. den Toom*, Generaal-Majoor KLu; *W. F. ten Boske*, Lnt.-Kolonel der Infanterie, Secretaris-Penningmeester.

NIEUWE LEDEN:

Breda: *F. Agasi*, *L. J. van Apeldoorn*, *W. Braam*, *J. Caffin*, *B. A. F. M. Clabbers*, *E. R. van Dijk*, *J. L. V. N. Engels*, *H. J. Heimens*, *J. H. Hogendorp*, *W. A. M. van Hulzen*, *M. H. de Jongh Swemer*, *K. Kraak*, *S. Paas*, *R. Reitsma*, *W. Roseboom*, *Rosenbaum*, *M. Schouten*, *E. M. L. H. Termont*, *W. F. Tesink*, *R. R. Trieling*, *Ph. P. J. Verbraak* en *W. F. de Wit*, allen cadet-sergeant.

Ermelo: *A. C. de Jonge* en *U. Kits*, beiden Kapitein der Infanterie.

Sittard: *H. Paulusma*, 1e Luitenant der Infanterie.

Geef bij adresverandering en bevordering kennis aan de Secretaris-Penningmeester, Sleedoornstraat 3 te 's-Gravenhage, telefoon 32.24.78, en vergeet VOORAL niet ons een nieuw lid op te geven.

BT 2

**VOOR: LAND-, ZEE- EN
LUCHTSTRIJDKRACHTEN**

AUTOMATISCHE VUURLEIDINGSSYSTEMEN
 MILITAIR RADARAPPARAATUR
 LICHTVERKEERSLEIDINGSSYSTEMEN
 RADARAPPARAATUR VOOR LICHTVERKEERSLEIDING
 AUTOMATISCH LICHTVERKEERSLEIDINGSSYSTEEM (MAGCO)
 MIEP- EN AANSLAGAPPARAATUR
 GALLATONS

*betrouwbaar, nauwkeurig, praktisch
en eenvoudig te bedienen
aan tijd vooraf zijn.*

N.V. HOLLANDSE SIGNAALAPPARATEN - HENGEL

GOLIATH HANDELMAATSCHAPPIJ N.V.
 's-GRAVENHAGE, JOHANNES BILDERSSTRAAT 20, TEL. 240840

**VLIEGTUIGEN - WAPENS
 MEETAPPARAATUR- MUNITIE
 VUURLEIDINGEN**

**GELEIDE LUCHTAFWEER
 GELEIDE PANTSERAFWEER**   **RAKETTEN**